

Nr. 1 SAUSIS 1991 JANUARY

SKAUTŲ AIDAS

Nr. 1 SAUSIS 1991 JANUARY

USPAS497-840

Postmaster: send all address changes to:
4613 W. 106 Pl.
Oak Lawn, IL 60453

Oficialus LIETUVIŲ SKAUTŲ S-GOS organas

Isteigtas 1923.III.15, Šiauliuose, Lietuvoje

Leidžia LSS TARYBOS PIRMIJA

Prenumerata metams - \$5.00
Garbės leidėjo prenumerata - \$25.00
Garbės prenumerata - \$10.00
I Lietuvą oro paštu - \$40.00
Prenumeratų kainos US doleriais

Redaguojan:
v.s. Antanas Saulaitis,
2345 West 56 Street
Chicago, IL 60636
ir Pelėdų skiltis

Administratorė
v.s. Albina Ramanauskienė
4613 W. 106 Pl.
Oak Lawn, IL 60453

SKAUTU AIDAS THE SCOUTS' ECHO

A Lithuanian youth magazine, published monthly except July and August by The Lithuanian Scouts Association. Not for profit Illinois Corporation.

Subscription \$5.00 yearly,
single copy 50 c.
Subscriptions are in US currency

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois

● Office of Publication
SKAUTU AIDAS
2345 West 56 Street
Chicago, IL 60636

● Managing Editor
Albina Ramanauskienė
4613 W. 106 Pl.
Oak Lawn, IL 60453

GARBĖS LEIDĖJO PRENUMERATA

Algirdas Eitmanas, NJ
Victor Kenter, CT
V.s. Antanas Bobelis, NY
V.s.fil. Algis Glodas, MA
V.s.fil. Petras Molis, MA
Kazys Adomavičius, MA
V.s. Danutė Keršienė, Kanada

GARBĖS PRENUMERATA

Ona Andriulionienė, MA
Regina Nasvytienė, OH
Vytautas Kasniūnas, Sr., IN
George J. Stankūnas, MI
Laima Vaičiūnienė, Chicago
V.s. Ona Siliūnienė, VA
Danutė Liepas, MI
V.s. Marija Ročkienė, Chicago
Antanas Pumputis, NY

S. Keras, Kanada
V.s. Irena Jankauskienė, MD
Marija Gverzdienė, Kanada
Mrs. V. Kalendrienė, Kanada
V.s. P. Pajaujienė, MI
V.s. Viktoras Lesniauskas,
Chicago

SKAUTŲ AIDĄ PARĖMĖ

Tomas Senkevičius, Senkus,
Kanada \$50.00
F. ir Jūratė Maurukai, IL,
\$50.00
S. Kazimieras Batūra, Kanada,
\$20.00
Bostono Vilkiukų Vyties
D-vė \$25.00
Kun. K. Dėdinas, Vasario
16 gim. Vokietija, \$15.00
Amalia Jagutienė, FL, \$5.00

V.s. Nijolė Užubalienė
užsako 2 Sk. A. prenumeratas
į Lietuvą

TAUTINIO PAVELDO PAŽINIMO UŽDAVINIAI

v.s. DALĖ LUKIENĖ

Skautiškojo jaunimo suvažiavime, rugsėjo 15–16 dienomis vykusiam Lemont, Illinois, buvo pateikta ir svarstoma žemiau duodama tautinio sąmoningumo samprata per tautinio paveldo (heritage) pažinimą.

Suvažiavime dalyvauti buvo kviesti: vyresnės skautės, gintarės, skautai vyčiai, jūrų budžiai, prityrę skautai ir skautės, jūrų skautai ir skautės. Prasidėjus mokslo metams, nedaugelis tegalėjo šiame suvažiavime dalyvauti, tad ši programa yra siūloma sesėms ir broliams panagrinėti savo vienetų sueigose.

Tikslas:

Siekti pažinti viso pasaulio žmones, pirmiausia suprantant ir įvertinant savo pačių kilmę, o toliau siekiant kitų žmonių etninės kilmės pažinimo. Įsigyti pagarbą savo paveldui, stengiantis pažinti ir įvertinti savo šeimos ir kilmės tradicijas ir tautinę kultūrą.

Reikalavimai:

Aktyvus įsijungimas į bendravimą su kitais yra reikalingas šiam uždaviniui atlikti. Reikalavimus galima atlikti pavieniui, poromis, skiltimis, ar kaip praktiškiausia. Pavyzdžiui, galima individualiai skirtingus uždavinius atlikti, vėliau visiems susirinkus kartu pasidalinti surinktomis žiniomis.

1 – Uždavinys:

I. SAVO TAUTINIŲ ŠAKNŲ PAŽINIMAS

Tikslas: Įsigyti savigarbą ir pasitikėjimą savim per savo paveldo ir šeimos bei tautinių tradicijų pažinimą ir įvertinimą. Pagalvoti, kokie ryšiai jungia tave su tauta.

Reikalavimai: Reikia atlikti visus žemiau nurodytus uždavinius.

a. Lietuvos žemėlapyje pažymėk vietas, iš kurių yra kilę jūsų tėvai ir seneliai.

b. Sužinok kodėl žmonės išvyko iš Lietuvos įvairiais laikotarpiais (pradedant rusų okupacija caro laikais, iki šių laikų). Kokios politinės sąlygos juos privertė iš savo krašto išvykti?

c. Sužinok, į kuriuos kraštus vyko emigracijos iš Lietuvos. Sužinok, kada jos vyko? Į kur buvo tremiami lietuviai prievarta iš savo krašto? Į kur bėgo pabėgėliai iš Lietuvos II pasaulinio karo metu? Kur jie apsigyveno, negalėdami grįžti į okupuotą kraštą? Kur jie dabar gyvena išsisklaidę po visą pasaulį?

d. Pasaulio žemėlapyje pažymėk vietas, kur gyvena lietu-

A. MIŠKINIS

Vakar danguje žvaigždė sustojo,
Prašydus švyti šaltu sidabru.
Ir tik tenai mūs Lietuva šventoji
Glaustysis šią naktį tarp audrų.

Tave be gailesčio nupurtė pūgos,
Speigai nunuogė ant plikos kalvos.
Tačiau tvirta, nenulenkei pabūgus,
Sukruvintos, bet išdidžios galvos.

Mes apsakysim baisią Odisėją
Prie židinio tyliausioj tylumoj —
Kokius mes kruvinus kelius tesėjom
Vorkutoj, Karagandoj, Kolymoj...

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ

Lietuviais esame mes gimę
Lietuviais norime ir būt!
Tą garbę gavome užgimę,
Jai ir neturim leist pražūt!

Kaip ažuols drūts prie Nemunėlio,
Lietuvis nieko neatbos!
Kaip eglė ten prie Šešupėlio,
Ir vėtroj, ir žiemą žaliuos!

Ši daina pradžioje buvo antrasis Lietuvos himnas, vėliau tapo Mažosios Lietuvos himnu. Ją parašė Jurgis Sauerverinas-Girėnas (1831-1904). Jis buvo vokiečių ir gimimo dokumentuose vadinosi Georg Julius Justus Sauerwein. Sauerverinas buvo kosmopolitas, rašytojas, politikas ir stengėsi daryti gera kitoms tautoms. Anksti pamilo Mažąją Lietuvą (Klaipėdos kraštą), kurioje dažnai lankėsi ir gerai išmoko lietuviškai. Susipažinęs su M. Lietuvos žymesniaisiais veikėjais, jis greit įsijungė į lietuvininkų (taip lietuviai save vadino Klaipėdos krašte) veiklą, tapdamas 20-čiais metų vienu iš svarbiausių tautinės ir politinės veiklos vadovu.

Tuo metu M. Lietuvą valdė vokiečiai, kurie šalino lietuvių kalbą iš mokyklų. Sauerverinas žadino lietuvių ir sakė jiems, kad būti lietuvininku yra garbinga. Jo žodžiai: „Dvasiškai skurstame, kai išsižadame savo kalbos ir lietuviškos prigimties“.

Keli istorijos bruožai apie Mažąją Lietuvą

(Iš Dr. Vandos Sruogienės konspekto knygai „Sese, budėli!“)

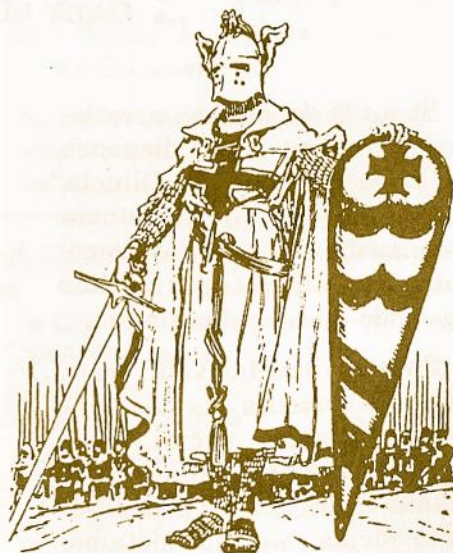
Mūsų protėviai lietuviai įsikūrė Lietuvos žemėje maždaug prieš 4.000 metų. Mes esame viena iš seniausių Europos tautų, ilgiausiai savo krašte gyvenanti.

Lietuviai yra indoeuropiečių kilmės — aisčiai arba baltai. Indoeuropiečiai apie 3.000 m. prieš Kristų suskilo į šias šakas: indų, persų, graikų, keltų romanų, germanų, slavų ir aisčių arba baltų.

Lietuvių kalba yra seniausia iš gyvųjų indoeuropiečių kalbų. Tą pabrėžia mokslininkai. Ji yra svarbi visiems lingvistams ir todėl dėstoma daugelyje universitetų.

Aisčiai skirstėsi į šias pagrindines gentis: prūsus, lietuvių ir latvių.

Jau Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino laikais vokiečiai-kryžiuočiai buvo užkariavę visą Prūsų žemę. 13-ame amžiuje kryžiuočių ordinas pasisavino ne tik

Kryžiuotis

MAIRONIS

NUO BIRUTĖS KALNO

Išsisupus plačiai vakarų vilnimis,
Man krūtinę užliek savo šalta banga
Ar tą galią suteik, ko ta trokšta širdis,
Taip galingai išreikšt, kaip ir tu, Baltija!

Kaip ilgėjas tavęs, begaline, plati!
Ir kaip tavo išgirst paslaptingų balsų
Aš geidžiau, tu pati vien suprasti gali,
Nes per amžius plačių nenutildai bangų!

Liūdna man! Gal ir tau? O kodėl, nežinau:
Vien tik vėtrų prašau, kad užkauktų smarkiau:
Užmiršimo ramaus ir tarp jų nematau,
Betgi trokštu sau marių prie šono arčiau.

Trokštu draugo arčiau: juo tikėti galiu;
Jis kaip audrą nujaus mano sielos skausmus;
Paslapties neišduos savo veidu tamsiu
Ir per amžius paliks, kaip ir aš, neramus.

1895

kraštą, bet ir jo vardą — Prūsija.

16-me amžiuje kryžiuočių ordino magistras Albrechtas, atsisakęs vienuolio pažadų, sukūrė pasaulietišką Prūsijos valstybę. Albrechtas įvedė į bažnyčią gyvenamo krašto žmonių kalbą. Senųjų prūsų palikuonys ilgai išlaikė savo kalbą ir papročius. Naujas protestantų tikėjimas jiems buvo aiškinamas lietuviškai, valdžios įsakymai skelbiami lietuvių kalba. Karaliaučiuje įsteigtas universitetas, kuriame studijavo daug lietuvių, vėliau ir didysis filosofas Emanuelis Kantas. Savo lėšomis Albrechtas išleido protestantams pirmąją knygą lietuvių kalba, Martyno Mažvydo „Katekizmą“ 1547 m.

Mažajoje Lietuvoje gyveno didysis lietuvių poetas Kristijonas Donelaitis (1714-1780), parašęs veikalą „Metus“, kuris prilygsta

PRANAS VAIČAITIS

Didžiosios jūrės
Į krantą plezdėjo,
Jaunos mergaitės
Į jąsias žiūrėjo;
Ne tiek į jąsias,
Į patį kiek tolį,
Nes laukė parplaukiant
Jų mieląjį brolių.
Užė vis jūrė,
Kaip užti paprato,
Sesers vis žiūri.
Bet nieko nemato.
Nelaukit, seselės:
Jau brolis neplaukia,
Bet kūnas brolelio
Tik pagrabo laukia.
Linksmosioms žuvelėms
Nuleido sav mantą,
O tos kaip seselės
Jį lydi į krantą.

1897

pasaulinės literatūros šedevrams.

17-me ir 18-me amž. kraštą nusiaubė maras. Vokiečių valdžią gabeno į Prūsų Lietuvą kolonistus vokiečius. Sustiprėjo prūsų lietuvių vokietinimas, lietuvių kalba pašalinta iš mokyklų.

Mažoji Lietuva per 700 metų atskirta nuo Lietuvos, būdama kitos valstybės dalimi ir skirtingo tikėjimo, nepamiršo senosios tėvynės ir palaikė su ja ryšius.

Didžioji Lietuva rusų okupacijoje buvo nuo 1795 m. iki 1915 m. 1864 m. rusams uždraudus lietuvišką raštą, lietuviškos knygos buvo spausdinamos Mažajoje Lietuvoje, o jas pasišventę knygnešiai slapta per Vokietijos sieną gabendavo į Lietuvą ir platindavo po visą kraštą.

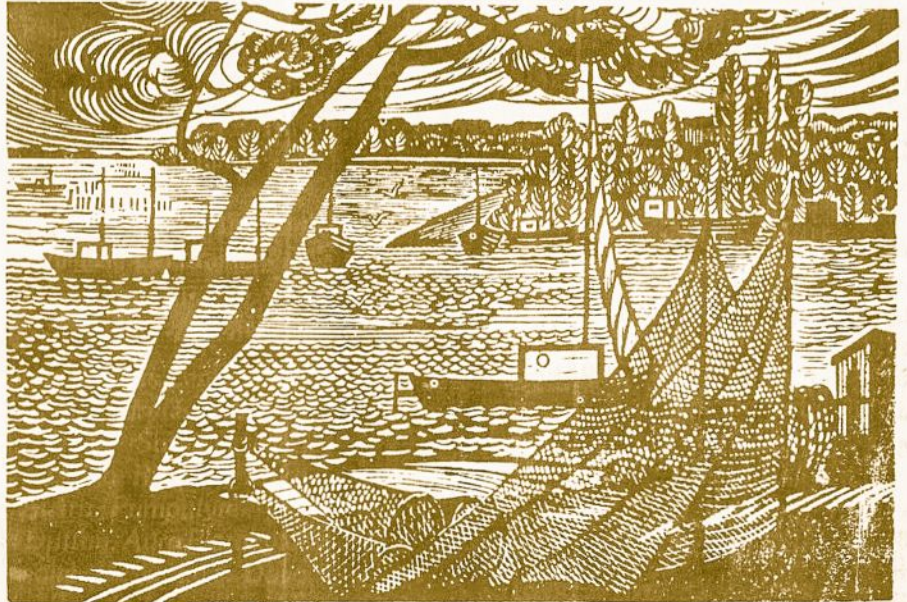
Vokietijai pralaimėjus I pasaulinį karą 1918 m. Mažosios Lietuvos gyventojai lietuviai įkūrė Prūsų lietuvių susivienijimą ir dėjo pastangas po 700 metų atsiskyrimo vėl susijungti su Didžiąja Lietuva. Mažosios Lietuvos likimą išsprendė Versalio taikos sutartis ir Lietuvos sukilėliai. Ne visa Prūsų Lietuva, tik Klaipėdos kraštas buvo prijungtas prie Lietuvos. Čia daug padėjo JAV atstovas Norman Davis.

Klaipėdos kraštas turėjo savo

autonomiją, savo seimelį ir Lietuvos prezidento skiriamą gubernatorių. Įsikūrė lietuviškos mokyklos, pradėjo kilti ūkis. Klaipėdos uostas augo, vystėsi laivininkystė ir prekyba. Tik gyventojai vokiečiai buvo nepatenkinti ir trukdė pažangą. 1933 m. Vokietijoje valdžią paėmus Adolfui Hitleriui, prasidėjo neramumai. Klaipėdos vokiečiai siekė kraštą prijungti prie Vokietijos. Lietuvos vyriausybė iškėlė bylą tarptautiniame Haagos Tribunole ir ją laimėjo. Tačiau 1939 m. kovo mėn. vokiečiai jėga užėmė Klaipėdą su Mažąja Lietuva ir persekiojo ten gyvenusius lietuvius.

Po II Pasaulinio karo Vakarų Prūsija atiteko Lenkijai, o Rytų — Sovietų Sąjungai, kuri iš ten išvežė daugumą lietuvių ir jų vieton apgyvendino rusus kolonistus. Lietuviški vietovardžiai (prieš tai buvę suvokietinti) pakeisti į rusiškus, pvz. Tilžė dabar vadinasi Sovetsk, o Karaliaučius-Kaliningrad.

Apie lietuvių pastangas išvaduoti Klaipėdos kraštą iš okupantų gana plačiai aprašyta Lietuvių Enciklopedijoje XII tome (1957 m. So. Boston).

P. RAUDUVĖ. „ŽVEJŲ UOSTAS“. LINORAIŽINYS

KODĖL JŪRŲ SKAUTĖS MINI SAUSIO 15 DIENĄ?

Klaipėda ir ją supančios žemės nuo gilios senovės buvo lietuvių apgyventos. Ši Lietuvos dalis kraštui buvo ir tebėra labai svarbi, nes ji yra priglūdusi prie Baltijos jūros, prie laisvo išėjimo į platųjį pasaulį. Vokiečiai, rusai, lenkai, o vėliau net prancūzai taikėsi tas žemes pasigrobti.

Pirmieji Klaipėdą pavergė kryžiuočiai dar karaliaus Mindaugo laikais - 1251 m. Nors prūsai ir žemaičiai smarkiai gynėsi, bet vokiečiai turėjo daugiau jėgų ir geresnių ginklų. 1254 m. kryžiuočiai senosios Klaipėdos vietoje pastatė Memelburgo miestą ir stiprią pilį.

Daug kartų lietuviai sukildavo, puldavo vokiečius, bandydami savo žemes iš jų atimti. Dar Mindaugo laikais prūsų sukilėliams vadovavo narsusis prūsas Herkus Mantas, tačiau ir jam nepavyko kryžiuočius išvaryti. Herkus Mantas istoriniuose šaltiniuose dar minimas kaip Henrikas Montė, kuris buvo vokiečių pakartas 1273 m. (žiūr. "Lietuvių enciklopedija XVII t.) Pažymėtinas M. Springborn romaną "Paskutinysis prūsų sukilėlis Herkus Mantas", kuris 1938 m. buvo išverstas į lietuvių kalbą.

Ilgus šimtmečius lietuviai nerimo dėl savų žemių Klaipėdos krašte, ir tik po Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo, sukilus Klaipėdos krašto lietuviams, kuriems į pagalbą atskubėjo savanoriai iš Lietuvos, Klaipėda atiteko sukilėliams. Tai įvyko 1923 m. sausio 15 d.

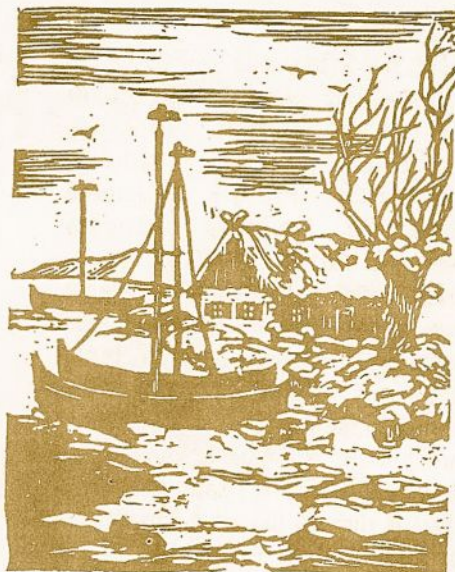
Klaipėdos išvadavimo dieną lietuviai jūrų skautai garbingai pamini iškilmingoje sueigoje, pakviesdami visus skautus ir lietuviškąją visuomenę.

KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVIAI YRA DIDELIS MUMS PAVYZDYS

Nežiūrint, kad Klaipėdos kraštas buvo daugiau kaip 600 metų vokiečių okupacijoje, jame gyvenantieji lietuviai išliko lietuviais! Jie išlaikė savo kalbą, papročius ir tradicijas iki mūsų laikų! Vokiečiai visai stengėsi juos suvokietinti: 1872 m. uždraudė lietuviškas mokyklas, o po trijų metų įšleido įstatymą, kad vokiečių kalba yra vienintelė krašto kalba.

Dauguma lietuvių vokiečiams nepasidavė, jie liko aršūs lietuviai patriotai ir kovojo už savo kraštą, už savo kalbą.

O mes, turėdami savo lietuviškas šeimas, lietuviškas mokyklas, knygas, teatrus ir pan., ar stengiamės ne tik tobulinti lietuvių

kalbą, bet ir savo tarpe kalbėtis lietuviškai?... Ar tik mes neišnaudojame laisvės laisvai kalbėti ir elgtis, kur nereikia jokių pastangų? O gal ir mums, laisvame pasaulyje gyvenančioms, lietuviybę sustiprintų kokia nors "priespauda"?

Prisimindamos Klaipėdos kraštą, pagalvokime ir apie savo lietuviškumą. Tebūna Klaipėdos krašto lietuviai mums gyvas pavyzdys!

"Vėtrungė" Nr. 40

Smėlio kopos Kuršių Nerijoje

Mano vieta skautijoje

Jeigu kas manęs paklaustų, kokia yra mano vieta skautijoje, aš atsakyčiau, kad aš esu veikianti vyresnė skautė kandidatė Čikagos apylinkėje. Toliau pagalvojusi, aš matau, kad mano vietą nusako ne tiksliai šlipso spalva, bet mano veikla skautybėje, ir kaip skautybė pakeitė mano gyvenimą.

Aš matau, kad aš esu labai veikli skautė. Aš stengiuosi dalyvauti, kiek galiu, sueigose ir stovyklose. Nuo paukštytės dienų aš stengiausi būti tokia skautė, kaip reikalauja įstatai — būti pavyzdžiu kitom skautėm.

Kai aš pradėjau skautauti prieš dvyliką metų, aš visai nežinojau kokią didelę įtaką skautavimas padarys mano gyvenime. Nuo

paukštytės įžodžio aš pažadėjau kasdieną padaryti gerą darbėlį. Iš pradžių aš labai stengiausi padaryti ką nors ypatingo. Šiandien aš suprantu, kad nereikia ypatingai stengtis padaryti gerą darbėlį. Kasdien atjausdama kitų skausmus, meiliai išreiškdamą užuojautą — aš darau gerą darbėlį. Aš manau, kad aš esu draugė kitoms.

Kai buvau skautė ir prityrusi skautė, aš išmokau dirbti su kitom.

Vyr. skautė Jeniffer Antanaitytė po įžodžio "Aušros Vartų" vyr. skaučių būrelyje

Tas labai padeda gyvenime. Kadangi buvau vyresnė, aš geriau galėjau suprasti įstatus ir kaip jie veikė mano gyvenimą. Ypatingai šiandien, šeštas įstatai, „Skautė gamtos draugė“, yra labai svarbus. Šitas įstatai gali apsaugot mūsų aplinką. Jeigu mes visi saugosim gamtą, mūsų gyvenimas bus vertingas ir gal net ilgesnis. Visiems reikia išmokti, kaip dirbti kartu pagal įstatus

Dabar aš noriu įžengti į vyresnių skaučių būrį, kad aš galėčiau toliau skautauti ir pagelbėt jaunesnėms būti skautėmis. Aš noriu joms įrodyti ir pamokyti, kad skautavimas nėra tik organizacija, bet per skautavimą gali pasidaryti geresniu žmogumi.

Davus vyresnės skautės įžodį, aš jaučiuosi įsijungusi į labai ypatingą grupę skaučių, kurios gali įrodyti kitoms, kaip gali būti smagu skautauti ir gyventi.

skl. Jennifer Antanaitytė

Ramutė Skučaitė

ŽIBUTĖS

Nors tankmės liūliuoja sniegas,
Jau prailgo miškui miegas.
Jau įgriso pusnys, vėjas...
Būtų gera pažiūrėjus,
Ar jau rūošias
Šiaurėn šaltis?
Ar ne laikas
Medžiams keltis?

Miško ažuolas seniausias
Užsimerkęs

Tyliai klausia:

— Žvarbios vėtros liovės pūsti,
Kas pirmasis drįs pabusti?
Kas man, seniui, pasakys,
Ar galiu atmerkt akis?

Ir staiga

Prie pat pakriūtės —
Šen akutės,
Ten akutės,
Kaip ugnelės melsvos švyti
Pačios pirmosios gėlytės!
Ir, į saulę pažiūrėję,
Šaukia:

— Jau pavasarėja!

Dr. Vanda Daugirdaitė- Sruogienė

TADAS KOSCIUŠKA

Amerikiečių kovose už nepriklausomybę, už atsiskirimą nuo Anglijos, aktyviai kovojo Lietuvos žmogus — Tadas Kosciuška.

Gimęs Gudijos Siechamavičių dvarelyje, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos teritorijoje, jis save vadino "gente Ruthenus, natione Lithuanus".

Anksti netekęs tėvo, kukliai auginamas, jis baigė Varšuvos Kadetų korpą kaip karaliaus Stanislovo Augusto stipendininkas ir buvo išsiųstas į Paryžių mokytis tapybos. Bet, būdamas karininku, skaudžiai išgyvenęs pirmąjį Lietuvos-Lenkijos padalinimą tūkstantis septyni šimtai septyniasdešimt antrais metais, atsidėjęs studijavo karo inžinieriją, taktiką bei ekonomiką. Susipažinęs su prancūzų filosofų laisvės idėjomis, negalėdamas kovoti už savo krašto laisvę, nuvyko į Ameriką pasiryžęs kelti ginklą už šio krašto nepriklausomybę. Čia jis susitiko su kitu kariu iš Lietuvos, Kazimieru Pulaskiu. Įstojęs savanoriu į amerikiečių kariuomenę, netrukus pasireiškė kaip sumanus atrategas, pasižymėjo kautynėse ties Saratoga, dirbo kaip vyriausias inžinierius statant garsiosios West Point Karo Akademijos fortifikacijas. Pagaliau jis tapo Washingtono adjutantu.

Karui su Anglija pasibaigus, Jungtinių A.MERIKOS Valstybių Kongresas išreiškė Kosciuškai padėką už jo didžius nuopelnus, suteikė jam pilietybę, apdovanojo pinigais ir dideliu žemės plotu. Dėl savo gilių žinių, teisingumo ir malonaus būdo Kosciuška įsigijo daug palankumo ir pagarbos. Prezidentas Washingtonas jį aukštai vertino, o Džefersonas taip apie jį atsiliepė:

— Tai yra tyriausias laisvės sūnus, kurį man teko sutikti!"

Kosciuszka grįžo į savo dvarėlį su generolo laipsniu ir pradėjo ūkininkauti. Palengvino savo valstiečių būklę, buvo didelis baudžiavos priešas.

Betgi pavojus iš Rusijos privertė kovotoją už amerikiečių laisvę stoti į karo tarnybą savame krašte. Paskir-

tas į Lenkiją jautėsi dėl to nelaimingas ir maldavo savo vyriausybę, kad jį paliktų Lietuvoje. Lemtingi įvykiai po antrojo valstybės padalinimo privertė jį priimti vyriausiojo Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių vado pareigas. Bendra lietuvių ir lenkų kova prieš tą patį priešą — Rusiją — iškėlė Kosciušką, bet į istoriją jis įėjo lenko vardu. Kosciuška tapo visuotino sukilimo vadu. Jis paskelbė Krokuvoje sukilimo aktą ir atskirais atsišaukimais kvietė Lietuvos ir Lenkijos kariuomenę, bajorus ir valstiečius griebtis ginklo. Jis žadėjo panaikinti baudžiavą ir tuo patraukė paskui save valstiečių mases.

Sukilimas apėmė visą kraštą. Rusų įgulos buvo varomos lauk, viltis išsivaduoti nuo priešo gaivino visus. Lietuvos sukilimo vadas Jokūbas Jasinskis spietė patriotus šūkiu:

— Težūsta karaliai, tesie pasaulis laisvas!

Betgi rusai sutraukė milžinišką armiją generolo Suvorovo vedamą. Po eilės kovų Kosciuškos kariuomenė tapo sutriuškinta ties Maciejovicais (į pietus nuo Varšuvos). Sužeistas Kosciuška pateko rusams į nelaisvę. Priešas vėl įsiviešpatavo visame krašte. Tūkstantis septyni šimtai

Tado Ksciūsškos gimtinė

Kosciuška susitinka su
Rusijos imperatorium Povilu

devyniasdešimt penktais metais Austrija, Prūsija ir Rusija pasirašė paskutinį Lietuvos-Lenkijos valstybės padalinimą.

Išleistas iš belaisvės Kosciuška, nors ir pralaimėjęs, buvo visuotinai gerbiamas už jo didvyrišką kovą. Kai jis vyko vėl į Ameriką, pakeliui — Suomijoje, Švedijoje, Anglijoje — buvo sutinkamas kaip herojus-triumfatorius. Amerikoje jis tačiau neilgai pabuvo. Napoleonui žygiuojant į Rusiją, patriotai jį pašaukė atsistoti vėl Lietuvos ir Lenkijos laisvinimo priešaky. Bet Kosciuška nepasitikėjo despotu ir imperialistu Napoleonu. Jis pasitraukė į Šveicariją, kur tūkstantis aštuoni šimtai septynioliktais metais pasimirė.

Amerika jo nepamiršo: didvyrio garbei yra pavadinti čia keli miestai, o ir aukščiausias kalnas Australijoje gavo Kosciuškos vardą.

Prancūzų istorikas Mišele (Michelet) rašė:

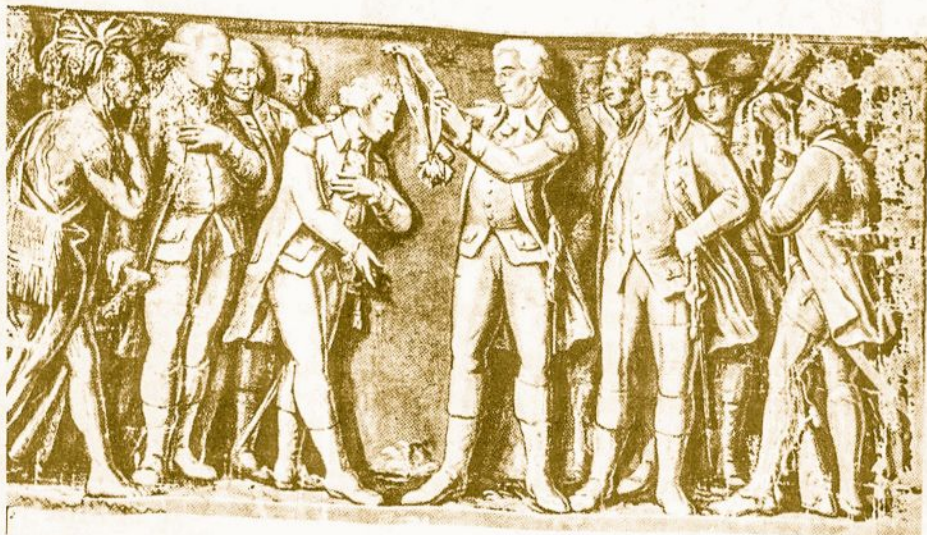
„Tadas Kosciuška yra paskutinis riteris, o pirmas pilietis Rytų Europo-

je. . . Jo širdis tyra kaip plienas, o siela jautri. . . tai didvyris, šventasis, prasčiokėlis. . . Bajorai gali sveikinti jame kryžiaus karų riterį, o valstiečiai pajuto, kad jis jiems priklauso”.

Mūsų žmonėse Kosciuška buvo plačiai žinomas, dainose minimas. Viena daina, prasidedanti žodžiais „Vilniaus miesto žali bromai”, taip baigiasi:

„Padėk, padėk, pons Kosciuška,
maskolius valioti”.

Wasingtonas apdovanoja
Kosciušką aukščiausiu
Amerikos ordinu.

Kosciuškos kapas

PŪGA

Nijolė Jankutė

Visą naktį, visą rytą
Milijonas snaigių krito,
Dengė stogus, autobusus
Ir praeivių riestus ūsus.

Pūga miestui plaukus velia,
Sniegą verčia skersai kelio,
Rūksta gatvės ir stogai —
Neik į lauką — bus blogai!

Klypu-klepu sniego seniai
Atžygiuoja besmegeniai —
Skaito didelius raštus,
Kaip ilgai dar pūga sius.

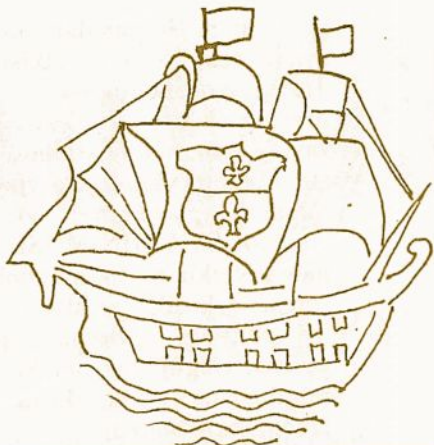
Pūga miestui plaukus velia,
Neberanda seniai kelio.
Rūksta gatvės ir stogai —
Neik į lauką — bus blogai!
Krenkščia, kriokia Mičiganas —
Jo pakrantėm aiži ledas,
Juodas Sears'o bokštas bala —
Prie jo debesis prišalo!

Pūga miestui plaukus velia,
Nėr šaligatvių nei kelio,
Rūksta gatvės ir stogai —
Neik į lauką — bus blogai!
Sniego plūgas atvažiuoja —
Sniego senis jį vairuoja.
Tai prisnigo, tai prisnigo —
Sniego plūgas — šast — įstrigo!
Pūga miestui plaukus velia,
Šaltis pirštus, nosį gelia.
Rūksta gatvės ir stogai —
Neik į lauką — bus blogai!

Va — sustojo vėjas pūtes!
Pirmas spindulys saulutės —
Šmikšt — tai pūgai per kepurę,
Ėmė pūgą ir nudūrė.
Ledo žvakės — tindi-lindi —
Baltas miestas baltai spindi,
Ir iš sniego čia pasėto
Vaikų šimtas gniūžtes mėjo!

kad nešaltum ir grožėkis gamta. Žinok, Tavęs jau ieško. Ir ieškos kol suras. Gal suras tik iš ryto, bet suras. Nepamiršk, kad turi švilpuką!

Skilties žygyje Tu atsilikai ir nebežinai, kur visi nuėjo? Nesiblaškyk. Žinok, surasti skilčiai Tave lengviau, nei Tau skiltį. Pasilik kur esi, Tavęs tuoj pradės ieškoti.

Tau bus naudinga mokėti nustatyti N (šiaurę) be kompas. Greičiausiai, kai matai saulę ir turi laikrodį. Žinoma, laikrodį su rodyklėmis. Atsistok veidu į saulę. Nusiimk nuo

ma tą patį padaryti ir naktį. Nors naktį žymiai paprasčiau susirasti Šiaurės žvaigždę. Tikiu, Tau nebus sunku atpažinti nakties dangujė Didžiųjų Grįžulo ratų "samtį". Kad Tu tikrai matai tą "samtį", o ne kitą panašų, patikrink. Ar prie "koto" vidurinės žvaigždės, visai arti matai mažą žvaigždutę? Jei taip, viskas tvarkoje. O ir Tavo akys puikios. Dabar tarp "kaušo" išorinio krašto žvaigždžių mintyse brėžk liniją. Atskaičiuok ant tos linijos penkis atstu-

NAVIGARE NECESSE EST

Sveikas, mano mažasis brolau! Štai susitinkam vėl. Noriu Tau patarti, kaip nepaklysti. Svarbiausia - visada žinoti, kur eisi. Išskylaudamas, stenkis įsiminti takų, kuriais eini, upelių, kuriuos kerti, kryptis. Įsimink išsiskiriančius savo dydžiu, išvaizda medžius, miško laukymes, ežerų pakrantes, kalvas, skardžius. Įsimink miške kvartalines ar aukštos įtampos linijas. Labai gerai, jei matosi aukšti kaminai, bokštai ar kokie kiti pastatai. Jei atsiminsi pro kokius daiktusėjai, visada rasi kelią atgal.

Bet Tu išėjai iš stovyklos patyrinėti apylinkių ir... nebežinai kaip grįžti. Tik neišsigąsk. Ir nenusimink. Atsisėsk patogiai po medžiu ir pagalvok. Gerai pagalvok, kaipėjai, kur pasukai ne ten, kur reikėtų. Pabandyk įsivaizduoti, kaip eina keliai. Bent jau į kurią pusę nuo stovyklos atsidūrei. Į pietus, šiaurę, rytus ar vakarus. Viską ramiai apmąstyk ir neskubėdamas nuspręsk, kurią kryptį pasirinkti.

Jei turi busolę, Tau bus lengva laikytis pasirinktos krypties. Jei neturi, nusižiūrėk bent tris orientyrus, esančius vienoje linijoje reikiama kryptimi. Kai priartėsi prie antro, nusižiūrėk sekantį. Eidamas Tu tikrai atpažinsi taką, vedantį į stovyklą, ar ką kitą ankščiau įsidėmėtą, ką padės sugrįžti.

Jau temsta, o stovyklos vis dar nerandi? Prisimink VIII-tą įstatą - "Skautas linksmas, susivaldo ir nenustoja vilties". Susikurk laužą,

rankos laikrodį, laikyk jį taip, kad valandinė rodyklė būtų atsukta į saulę. Rodyklės šešėlis turi būti tiksliai po rodykle. Nepasukdamas laikrodžio kampą tarp valandinės rodyklės ir 1 valandos (žiemą 12 valandos) padalink pusiau. Tam patogiu naudoti degtuką. Linija, dalijanti kampą pusiau, ir yra meridianas (šiaurės - pietų linija). Na, o kuriame linijos gale yra S, o kuriame N, manau, nesusipainiosi.

Jei neturi laikrodžio, susiorientuoti užtruks ilgiau. Susirask tiesų, 30-50 cm ilgio pagaliuką. Įsmeik jį lygioje vietoje taip, kad nemestų jokio šešėlio, kad būtų nukreiptas tiksliai į saulę. Po kiek laiko atsiras šešėlis. Kai šešėlis ištys bent iki 15 cm, jis, kad ir ne visai tiksliai, rodys O (rytus).

Tiksliai nužymėti W-O (vakarų-rytų) liniją užtruks ilgiau. Susirask tiesią, bent 1 metro ilgio lazda. Įsmeik ją vertikaliai lygioje aikštelėje. Vertikalumą patikrink svambalu. Paėmęs ploną, stiprią virvelę užrišk gelbėjimo kilpą, tokią, kad laisvai slankiotų apie lazda ir užmauk ant jos. Rytą pažymėk mažu kuoliuku kur baigiasi lazdos šešėlis. Naudodamas užnertą virvę nubrėžk to šešėlio ilgio spinduliu apskritimo lanką. Vakare kitu kuoliuku pažymėk, kurioje vietoje lazdos šešėlio galas atsidūrė ant nubrėžto lanko. Linija tarp kuoliukų žymės W-O kryptį. Ši būda sugalvojo vienas JAV skautas.

Kai ryškiai šviečia mėnulis, gali-

mus tarp tų žvaigždžių. Pataikysi tiesiai į Šiaurės žvaigždę - neryškia žvaigždėlę kito, mažesnio "samčio" koto gale. Tai Mažųjų Grįžulo ratų žvaigždynas. Šiaurės žvaigždė Lietuvoje pakilusi apie 55 laipsnius virš horizonto. Visos žvaigždės sukasi apie ją, o ji kaip vinis, įkalta dangun, stovi vietoje. Nevisada taip buvo. Mūsų protėviai prieš 5 tūkstančius metų stebėjo, kaip tie patys žvaigždynai sukosi apie Tubaną, ryškiausią Drakono žvaigždyno žvaigždę. Mūsų ainiai po 5 tūkstančių metų matys nakties dangų, besisukantį apie vieną Cefėjo žvaigždyno žvaigždę.

Kai naktis miglota, žvaigždžių nesimato, bet prasišviečia mėnulis, kryptį nustatyti Tau padės lentelė (žiūr. kitame puslapyje).

Vasarą mėnulis šiuose rumbuose bus 1 valandą vėliau.

Kad nepaklystum jūroje, šie metodai netinka. Jūroje būtini tikslūs prietaisai ir tikslūs skaičiavimai. Atviroje jūroje, kai nesimato krantų, vieninteliai orientyrai yra saulė, mėnulis ir žvaigždės. Ne vieną tūkstantį metų jūromis keliaudami žmonės sugalvojo būdus, kaip sužinoti, kur esi, kaip pasirinkti trumpiausią ir saugiausią kelią į norimą uostą. Kitaip sakant, sugalvojo mokslą, vadinamą NAVIGACIJA. Sukonstravo ir tikslūs, tam reikalingus prietaisus: Sekstaną - daigaus šviesulių aukščiui matuoti, Chronometrą - laikrodį tiksliai laikui nustatyti, Lagą - laivo greičiui ir nuplauktam

keliui skaičiuoti, Lotą - gyliui matuoti. Na ir išstobulino kompasą. Tą primityvią [magnetintą rodyklę, pamautą ant adatos, kurią naudoja "pėstininkai", jūreiviai vadina busole. Jų prietaisas daug sudėtingesnis ir tikslesnis. O didžiausias skirtumas toks: busolėje stovi rodyklė, o suki-

nėjasi skalė su pažymėtomis kryptimis. Kompase skalė stovi, o sukinėjasi visas laivas.

Bet apie tai daugiau sužinosi, kai ateisi pas mus.

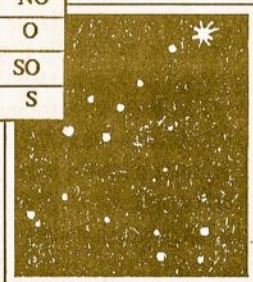
Sėkmės Tavo žygiuose. Gero vėjo! Budėk!

*LSS jūrų skautų
skyriaus vedėjas Vytautas Šliogeris*

	☾	☾	☉	☉	☉	☾	☾	☉
12h	SO	O	NO	N	NW	W	SW	S
15h	S	SO	O	NO	N	NW	W	SW
18h	SW	S	SO	O	NO	N	NW	W
21h	W	SW	S	SO	O	NO	N	NW
24h	NW	W	SW	S	SO	O	NO	N
03h	N	NW	W	SW	S	SO	O	NO
06h	NO	N	NW	W	SW	S	SO	O
09h	O	NO	N	NW	W	SW	S	SO
12h	SO	O	NO	N	NW	W	SW	S

Kai naktis miglota, žvaigždžių nesimato, bet prasišviečia mėnulis, kryptį nustatyti Tau padės ši lentelė.

Vasarą mėnulis šiuose rumbuose bus 1 valandą vėliau.

Lietuvos "Skautų Aidas" Nr. 2

ISTATAS

X-SIS

SKAUTAS BLAIVUS IR SKAISTUS SAVO MINTYSE, ŽODŽIUOSE IR VEIKSMUOSE

Blaivumas ir skaistumas — tai ventos dorybės, kuriomis skautas skautė turi gyventi. Skautui turi paklusti protas, valia ir jausmai, kuriuos jis valdo, kaip Kūrėjo reikalaujama ir kaip sąžinės liepiama. Jis visomis jėgomis kovoja su pagundomis, kurios masinamai ir viliojamai traukia nukrypti, at-

mesdamas jas, kaip PIKTYBES, vedančias ir kūną ir sielą į pražūtį.

BLAIVUMAS suprastinas plačiai: žmogus yra blaivus, kada jo nėra apvaldę blogybės, kada jis skiria gera nuo pikto, kada tebe-mato netikusį kelią ir tebegirdi savo sąžinės balsą. Kai šio jausmo nebetenka ir lieka kurčias visiems

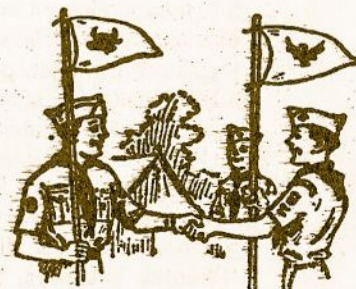
ispėjimams — pasidaro neblaivus, prisigėręs pikto ir atsistoja ant grėsmingos bedugnės krašto. Šia prasme skautas yra blaivus visur: savo gyvenimo siekimuose, darbe, žmonių santykiuose, o ypač asmeniniame gyvenime, vengdamas visokio SVAIGINIMOSI. Svaiginamai veikia ne tik alkoholis, niktinas, narkotikai ar kiti nuodai, bet ir puikybė, godumas, pavydas, pyktis, tingėjimas bei kitos ydos, migdančios dvasią, užgniaužiančios žmogiškąją budrumą.

SKAISTUMO pagrindas — doros MINTYS, kilnūs troškimai, idealų siekimai. Skautas vengia progų, kurios jo mintis iškreipia, sutepa, suteršia. Vengia nepadorių vaizdų, pramogų, nedorų draugų.

Skauto skaistumą, jo suformuotą minčių pasaulyje, vaizdžiai išreiškia skauto ŽODŽIAI ir VEIKSMAI. Kalbos ir elgesys yra jo sielos veidrodis, kuris nepaslepia mai atspindi jo vidaus išgyvenimus. Skautas nevartoja neskaisčių žodžių, nepasakoja netikusių anekdotų, atsitikimų, nedainuoja nešvankių dainų. Nesiverčia nedorų kūrinių rašymu, piešimu, klausymu ar skaitymu. Pastebėjęs kitus klystančius, sudraudžia, perspėja, pasipriešina. Jis pats turi būti gyvas dorumo pavyzdys.

Siekdamas būti stiprus blaivumu bei skaistumu, skautas vykdo savo minčių, žodžių ir veiksmų KONTROLĘ. Ji turi būti nuolatinė ir aktyvi: skautas gerai apgalvoja kiekvieną išsireiškimą, pasitikrina savo elgesį, tam tikrais protarpiais plačiau apžvelgia ir apmąsto savo gyvenimą.

s. Balys Vosylius

TAU, VADOVĖ

SVARSTYMAI IR DISKUSIJOS

Visi mėgstame reikšti savo nuomonę ir būti kantriai išklausti, bet kantriai klausyti kito nuomonės yra visai kitas dalykas!

Skautų vyčių bei vyresniųjų skaučių vienetuose ir net skautininkų būreliuose iškyla klausimų ir sumanymų, kuriuos reikia aptarti, kad reikalas būtų išsiaiškintas ir prieita visiems priimtinos išvados arba padarytas bendras nutarimas. Tuo tikslu vyksta diskusijos.

Kad galėtume naudingai prisidėti (arba net praveisti diskusijas), turime išmokti to meno ir dar daugiau, pvz.:

- a) sugebėti pasisakyti aiškiai, trumpai ir neįžeidžiamai;
- b) nesikarščiuoti, kai kitas nesutinka, reiškia priešingą nuomonę;
- c) bandyti įsijungti į kito jausmus ir mintis;
- d) pripažinti, kad daugumas balsų laimi.

Kad galėtume pasisakyti koku nors svarbiu klausimu arba pateikti savo sumanymą, turime iš anksto pagalvoti, vadinasi, žinoti, kas bus aptariama.

Jei dėl kokių nors priežasčių laikomės visai nuošaliai, tai praleidžiame progą prisidėti prie sprendimo. Sprendimą tokiu atveju paliekame kitiems, ir todėl neturėtume po laiko skųstis.

Diskusijos neturi pavirsti į ginčą. Jos gali palikti klausimą atvirą, jos gali būti atidėtos, dėl nesutaikomų nuomonių nutrauktos, bet jos niekuomet neturi išeiti iš ribų.

Kam diskusijos reikalingos? Jų tikslų gali būti daug. Čia tik keli pavyzdžiai:

- 1. Iš kelių gerų siūlymų išrinkti geriausią;
- 2. išgvildinti įvykį, pasidalyti nuomonėmis ir įpūdžiais;

3. išmokti ką nors naujo klausiant ir atsakant, gilinant bendrai;

4. prieiti bendrų išvadų, gairių, nutarimų, kuriais galima būtų vadovautis.

Kaip vesti diskusijas? Vesti jas labai įdomu, bet gali būti sunku. Reikia patyrimo (būti dalyvavusiam įvairiose diskusijose); reikia mokėti pristatyti reikalą, žinoti taisykles ir nepamesti siūlo, bet labiausiai reikia jauste jausti, kaip geriausiai suderinti įvairias nuomones ir skonius.

Jau pačioje pradžioje kyla klausimas: ką padaryti, kad dalyviai reikštų nuomones, kad viskas vyktų gyvai ir įdomiai, tačiau nebūtų per daug nukrypta nuo temos.

Vadovas-vė turi patys būti gerai susipažinę su klausimu ir, jei reikėtų, turėti duomenis. Faktas reikalauja, kad niekas nesijaustų pajauktas arba ignoruotas. Sugebėti derinti ir išlaikyti temą bei toną, kad pagaliau, nugalėjęs visokius sunkumus ir netikėtumus, privestų prie sklandaus galo.

SMAGŪS ŽIEMOS UŽSIĖMIMAI

SNIEGO ŽALČIAI. Automobilio ratais arba žingsniais ištrypti taką be staigių posūkių. Nupjauti seną šluotkotį, kurį kiekvienas pažymi koku nors savo raštu ar ženklų. „Žaltys“ varomas, jį į sniego vagą metant. Kurie toliau arba iki tam tikros vietos nušliauž? Žaltį galima geriau į vagą mesti, jei pradžioje yra vamzdis, per kurį žaltys šaunamas. Tako gale galima įrengti sniego kalną, kad žaltys šoktų viršun ir krisdamas įsmigtų žemėn.

ŽIEMOS REIKMENYS. Iš kieto popieriaus pagaminti sniego akinius su mažyte išpjova. Arba ledo ylas, kuriomis žmogus gali ledu slinkti. Sniego „peilis“, kuriuo galima pusnies gabalus atriukti ir eskimų namelį ar kitą sniego plytų sieną statyti. Sniego pinti batai. Tokių naudingų rankdarbių pavyzdžiai — stovyklavimo bei kitose skautiškose knygose arba senuose „Skautų Aido“ numeriuose.

RUONIŲ LENKTYNĖS. Skautai pilvu per ledą šliaužia, lyg reikėtų persikelti per ledą ar pasiekti įkritusį asmenį. Čia naudingos ledo ylos, kurias patys pasigaminę (lentelės su vinimis ar sraigteliais).

VANDENS MAIŠAS. Iš brezen-to ar maišo medžiagos susukti didelį maišą, pridėti sniego ir pakabinti virš ugnies, kurioje yra skardinė ar puodas tirpstantiems lašams gaudyti. Žiemos iškyloje ar stovykloje toks nuolatinis sniego ir vandens prietaisas labai naudingas. Aišku, lauželį kurti su po sniegu surastomis malkomis.

SNIEGO GOLFAS. Takeliai iš sniego ar ledo, sviedinukui skylutės — sniege įdėtos skardinės. Naudoti ledo rutulį ar kitą slystantį daiktą,

varyti sena golfo ar savo gamybos lazda.

SNIEGO MILŽINAS. Iš senų lentų pagaminti didelės pėdas, kurias vienas iš vedėjų užsiriša prie batų ir eina per sniegą, ledą (kur sunku sekti pėdsakus). Vėliau skautai būreliais eina sniego milžino ar senio besmegenio jieškoti. Suradę, pastato didžiulį sniego žmogų ir atsigeria karštos arbatos.

GYVYBĖS gelbėjimas. Kaip išsigelbėti iš eketės, kaip susikabinti grandinėlę ir ištraukti įkritusį, kaip panaudoti kopėčias, virves ar kartis, rogutes, slides ar pn.

ŽVEJYBA. Žuvaujant eketėje (lede skylė) reikia gerai apsirengti, ir labai tinka turėti vietą, kur galima atšilti, ir išgerti karštos kakavos.

Reikmenis daug kas turi, bet galima pasigaminti pagal nurodymus skautų knygose.

ŽIEMOS EKOLOGIJA. Kaip atpažinti medžius be lapų žiemos iškylos metu? Pėdsakai, oras (kokie debesys ir iš kur neša sniegą?). Kaip paukšteliai maitinasi? Kur yra žalių augalų, uogų, vabzdžių? Ar skautės rastų gėlės žiedą? Kur žvėreliai slapstosi? Kieno gali būti tie dabar matomi lizdeliai medžiuose bei krūmuose?

SNIEGO SIENOS TRAUKINĖS. Tas pats kaip vasarą, tik tarp abiejų komandų — sniego siena (būtinai patikrinti, kad sniegas nebūtų į ledą sušalęs). Skautai šiame žaidime didesniuosis žaidėjus sustato arčiau sienos.

KO LAUKIAMA IŠ GERO PILIEČIO?

1. Iš jo asmens gyvenimo:

- Mokslo* — kasdien papildyti savo žinias.
- Darbo* — duoti vertingą darbą ir malonų mandagumą.
- Namų* — niekad nebūti per daug pavargusiu, kad negalėtų rodyti savo geriausių ypatybių namiškių tarpe.
- Bažnyčios* — aktyviai joje dalyvauti.
- Laisvalaikio* — leisti jį naudingai ir vertingai.
- Sveikatos* — būti fiziškai tvirtu ir budėti dvasioje.

2. Iš jo viešojo gyvenimo:

- Paklusnumo* įstatymams — duoti paklusnumo pavyzdį.
- Mokėsimų* mokėjimo — sąžiningai pranešti ir mokėti savo dalį.
- Balso* — balsuoti sąmoningai ir sąžiningai.
- Laisvos pagalbos* — kiekvienoje draugijoje reikalinga žmonių, kurie pasišvenčia labdarybei, bažnyčiai, auklėjimo darbui, žmonių sveikatai ir pan. ir nereikalauja už tai atlyginimo — dirba laisvu noru veltui, turėdami galvoje savo krašto ir kitų žmonių gerovę.

SKAUTYBĖ MUMYSE

Žiupsnelį romantikos, nuotykių prieskonį, saujelę paslaptiŋumo, jaunatviško džiaugsmo atspalvį ir žmonių dėkingumo viskam pasaldinti — visa tai — ir daug daugiau, sako patyrę skautai ir skautės — randame skautybėje.

Kad mūsų skautybė būtų tokia, ir kad ji tokia liktų!

Kai romantika išblėsta širdy, jaunystė išblėsta su ja. Kai kasdieniniame gyvenime neberandama nuotykių, jame iš viso ne-
daug berandama.

Jei nebūtų paslaptiŋumo mus supančiame pasauly, ar jis iš viso galėtų sudominti? Ir jei, ką mes veikiamo ir kas esame, neriša mūsų su kitais, o tik taikoma savo reikalams, ar mes daug verti?

Kokia yra skautybė mummyse?

Nuostabu, kad minėtos skautybės savybės žmoguje nedaug rišasi su amžiumi. Ir labai jaunas, ir jau gerą gyvenimo kelią atlikęs, gali vienodai viskuo bodėtis, niekur nieko nuostabaus — ar net paslaptiŋo! — nematyti ir leisti dienas, galvodamas tik apie save. Tai be galo gaila ir, jei tas žmogus yra skautas ar skautė, net tragiška.

Yra kibirkstėlė, kuri dažnai nepaprastai ryškiai matoma vaikų akyse, jų veidų išreiškoje. Toji kibirkstėlė sužėri, kai kas gražaus, naujo ir įdomaus pasirodo. Tuoju rūpi sužinoti, kas tai per daiktas, kaip jis veikia, kaip atrodo pačiupinėjus ir pn. Kas bus, jei tą daiktą kitaip panaudos, ši tą prie jo pridėsi, jį pritaikysi?

Ką reiškia šis paveikslas? Kaip baigsis toji pasaka? Ši daina tinka žygiuoti, taktui mušti.

Ką veikia daktaras, policininkas? Kaip gyvena ir minta žvėrys, paukščiai? Kur veda šis kelias?

Kaip juokingai bėga, skuba lietaus lašai lango stiklu! Kokią ilgą, baltą uodegą palieka lėktuvas ore!

Kokia gera mama, kad pasiuva drabužių, iškepa pyragų! Koks gabus tėvelis, kad moka viską pataisyti!

Taip, nedideliame žmogui pasaulis įdomus, nuostabus. Kasdien pasitaiko naujų pergyvenimų, naujų nuotykių.

Gal raidžių mįslė dar neįminta, bet kam žmogelis turi akis, ausis, nosį, liežuvį, rankas, kojas? Nu, gi kad matytų, girdėtų, ragautų, uostytų, naudotų, judintų — mes sakytume, kad pažintų, mokytųsi, augtų protiniai, lavintųsi, džiaugtųsi, dalyvautų gyvenime.

Skautybė mummyse irgi yra kaip kibirkstėlė, kuri nuolat budi, nuolat reaguoja į aplinką ir žmones ir vis randa kuo domėtis, grožėtis, prisidėti. Menas, muzika, literatūra, mokslas, gamtos nuostabūs pasaulis niekad nenu-

stoja dominė, bet nuo jų neatsilieka ir pasaulio problemos ir pats žmogus — kilnus ir paklydęs, kultūringas ir besiveržias iš tamsos, tolumo krašto gyventojas ir kaimynas — brolis ir broliai, sesė ir sesės.

Vaikystėje daug kas buvo siekiama tiksliai sau, skautiškai bręstant ir subrendus tas "sau" mažėja, užleisdamas pagaliau savo vietą artimui.

Skautybė neduoda ramybės, verčia veikti, judėti, kad nesustingtume, nesuplokštėtume, netaptume viskam abejingos. Eidamos jos keliu, vis dar gyvenime randame romantikos, nuotykių ir jaunatviško džiaugsmo bei užsi-
degimo.

Mūsų veikimo ratas nebėra vaikiškas: jis platus ir labai įvairus, bet užtat mes geriau sugebame įžvelgti, ryškiau girdėti, giliau jausti; mes esame daugiau išsilavinusios, pajėgesnės prisidėti ir padėti.

Smaugu ir verta, kad stojome į skaites, tiesa? O. S.

Vadovų pasitarimai visiems naudingi

SUMANYMAI SKAUTAMS VYČIAMS AR VYR. SKAUTĖMS

Vyresnieji-prityrusieji, skautai vyčiai ir vyresniosios skautės gali rasti įdomių uždavinių ir naudingų užsiėmimų. Pradžią ankstyvesniuose „Skautų aidų“ numeriuose.

Tauta ir visuomenė

109 Nueiti ir pasiklausyti miesto valdybos, kokios nors komisijos, Lietuvių bendruomenės ar kitokios įstaigos posėdžio. Po susirinkimo pasikalbėti su keliais dalyviais apie tai, kas vyko, kas nuspręsta.

110 Gal netoli yra grupė, kuriai būtų malonu su vyresniais skautais laiką praleisti, pvz. pažaisti lošimų namuose, išskylauti su aklaiss vaikais?

111 Susipažinti su šalpos įstaigomis ar draugijomis, pvz. vyskupijos šalpos būstine, BALFO skyriumi, Lietuvos Dukterų ar kt. draugija. Kokie jie žmonės, ką jie veikia, kuom skiriasi nuo skautiškų vienetų?

112 Kada paskutinį kartą dalyvavote vėliavos pakėlime? Kas iš būrelio be Lietuvos himno mokėtų „Lietuviais esame mes gimę“ žodius ar daugiau negu vieną „Lietuva brangi“ posmelį? Kaip galima būtų išmokyti su kitais Latvijos ir Estijos himnų giedoti? Kokie yra šių šalių herbai?

113 Sveikatingumo tema visada aktuali. Pasikviesti gydytoją pakalbėti ir parodyti filmą, atsakyti klausimus apie lytinę sveikatą.

114 Prie gero piliečio savybių priklauso mandagumas kelyje. Ar kas ruošiasi įgyti vairuotojo leidimą? Ar visi galėtų pereiti šoferio egzaminus? Gal tikėtų trumpi kurseliai apie automobilio priežiūrą?

115 Su ugniagesiais susitarti jų įstaigą apžiūrėti ir vėl prisiminti, kaip apsisaugoti nuo gaisro ir kaip gaisrą gesinti.

116 Gal kai kurie nusimano apie mažų vaikučių priežiūrą, bet visiems gali būti įdomus pašnekesys apie kūdikius. Kas moka pakeisti palutę?

117 Vis daugiau žmonių lankosi iš Lietuvos, lietuviai iš kitų šalių ar šiaip svečiai. Sudaryti savo miesto turistinį planelį, neužmirštant lietuviams svarbių vietų, jei tokių yra.

118 Pirmoji pagalba — svarbus dalykas. Ar tikėtų kurseliai žinioms atnaujinti. Jau yra kiti būdai sulaukyti tekančią kraują ar rūpintis nudegimu negu prieš keletą metų buvo mokoma.

120 Kokie yra miesto patarnavimai gyventojams? Seneliams, nelaimės atveju, luošiams, namų saugumo ir kt. reikalais? Aplankyti savivaldybės rūmus, socialinį skyrį.

121 Gal nevisi nariai gali balsuoti, bet ar visi moka pagrindinius valdžios pareigūnų pavadinimus, jų pareigas abiem kalbom?

122 Kaip krastas apsisaugo nuo svetimų ligų? Ko į šalį negalima įvežti? Ar turi muitinės lapelį lietuvių kalba (kaip kad turi Australija)? Kokios ligos ar kenkėjai pateko neteisėtai? Kokių šiuo metu jūsų krašte ar jūsų apylinkėje saugojamasi?

123 Visą savaitę kiekviena būrelio narė rūpinasi paprastu kiaušiniu, neleisdama jam atvėsti — visur nešiojasi, saugo. Tada visos pasidalina įspūdžiais apie rūpinimąsi kitu, apie nuolatinę atsakomybę.

124 Bibliotekoje, rūsyje ar sandėlyje surasti seną apylinkės žemėlapi ar nuotraukų. Kaip miestas ar apylinkė pasikeitė, išaugo? Kokie kiti pasikeitimai?

Gamta ir aplinka

125 Jeigu įvyktų, neduok Dieve, atominė nelaimė, kur reikėtų gyventi, kur rasti geriamo vandens, maisto? Ką reikėtų daryti?

126 Kiek rūšių augalų, medžių, vabzdžių, paukščių ir t. t. gali būti būrelio narės atpažinti?

127 Visi žino, kaip suteikti pirmąją pagalbą nuo nuodingų vabzdžių, gyvačių, medūzų, žuvų ir t. t. įkandimo. Pakartoti, kaip visus šiuos atpažinti, atskirti nuo nepavojingų gyvūnų?

128 Kaip su banginių medžiokle? Ar ji būtina? Kiek delfinai yra protingi gyvūnai? Kodėl protestuojama prieš ruoniukų medžioklę? Ar tų visų dalykų (kailių) negalima dirbtinai pagaminti, kitaip rasti?

129 Tarša visiems rūpi. Kaip tarša veikia jūsų apylinkę? Kas daroma orui, vandeniui, žemei apsaugoti ar valyti? Ką jūsų būrelis daro, kaip padeda ar remia šias pastangas?

130 Tas retai atsitinka, bet kiekvienas turėtų žinoti, ką daryti, miške paklydus. Kaip išlaikyti kūno temperatūrą? Kaip maitintis? Kaip šauktis pagalbos? Gali padėti iškarpas iš spaudos ar vaizdajuostė.

131 Ar mokate naudotis sekstantu? Kokie žvaigždynai nurodo kryptį? Kiek žvaigždynų galite išvardinti ir atpažinti?

132 Kokie dabartiniai planai įrengti erdvėse stotis? Kas jose vykėtų? Kokia nauda, pavojai, galimybės?

133 Apie archeologiją galima pakviesti kalbėtoją ar nueiti į paskaitą muziejuje. Ar įmanoma įsirašyti į archeologinius kasinėjimus jūsų apylinkėje ar Lietuvoje? Ar bent pasiklausyti įspūdžių tą dirbusių?

134 Kaip su kuru automobiliams ir žmonėms? Ar jau laikas pradėti naftą taupyti? Kokios kitos praktiškos ar siūlomos energijos formos?

135 Ar pro jus praskrenda žiemojantys ir vasarojantys paukščiai? Kur jų takai? Kur jie prisiglaudžia kelionėje? Kada atsikrenda ir išskrenda? Kur dingsta kiti skrendantys gyvūnai (musės, vabzdžiai)?

136 Visi turėtų mokėti gamtoje elgtis — saugotis ir suteikti sau ar kitam pirmąją pagalbą: kai nušala, pasirūpinti pastoge ar sniego slėpyne, šauktis pagalbos, persikelti per sraunų upelį.

PASAULIO SKAUTU RATE

programos, kurias skautų vienetai gali namuose atlikti pagal džiamborės temą „Daug šalių, vienas pasaulis“, išaiškindami korėjiečių korejietiškais motyvais knygelėje „Jambore pur tous“.

INDONEZIJOS 6.000 skautų vyčių ir vyresniųjų skaučių dalyvavo trijų savaitių stovykloje prie keturių miestelių, kuriuose dirbo prie kanalizacijos, šulinių, turgų statybos, sodindami medžius, gamindami krosnis, saulės šviesa varomus džiovintuvus ir krosneles.

VENGRIJOS skautai simboliniai prakerpa sieną tarp Austrijos ir Vengrijos. Kadangi Vengrijoje skautai ir skautės dabar gali laisvai veikti, buvo priimti į tarptautinę organizaciją po virš 40 m. pertraukos.

RUMUNIJAI šešias tonas knygų nusiuntė Šveicarijos skautų vyčių būreliams. Knygos skirtos trims bibliotekoms. Rumunijoje vakarų spauda buvo 40 metų uždrausta, o skautai uždaryti 1937 m. Rumunijoje pradėdama vėl skautybę domėtis.

ŽAIRO skautų sąjunga laimėjo Pasaulio skautų organizacijos ir Jungtinių Tautų premiją už sėkmingiausią gyvenvietės projektą — virš 1000 skautų ir kaimiečių statė pastoges, namus, mokyklas, ambulatoriją, vaikų darželį, išsinamas, sales. Dirbo kartu ir skautai, vietiniai amatininkai ir kaimiečiai. Antrą ir trečią vietą laimėjo Indijos ir Indonezijos skautai.

ARABŲ skautų 19-toji džiamborė įvyko Libijoje rugpjūčio mėn., dalyvavo 4.000 iš aštuonių šalių. Nevisi galėjo atvykti dėl toje srityje karinių veiksmų.

NAUJOSIOS ZELANDIJOS skautų tuntas paruošė 8-19 m. jaunimui programą apie užkrečiamą ligą AIDS. Programos dalyviai turėjo ateiti su savo tėvais, o virš 14 m. turėjo atsinešti tėvų raštišką leidimą dalyvauti. Pokalbiai vyko keturiomis amžiaus grupėmis.

KORĖJOS 8-toji tautinė stovykla prie Sorako kalno padėjo kraštui ruošti pasaulinei džiamborei 1991 m., kai dalyvaus 15.000 iš viso pasaulio. Negalintiems į Korėją nukeliauti, kaip visada, paruošiamos

ARGENTINOS ir URAGVAJUS skautų sąjungos neseniai pasirašė sutartis, kuriomis abiejų kraštų katalikų skautų sąjungos susiriša su to krašto skautų sąjunga.

TAILANDIJOJE 1993 metais įvyks 33-ioji Pasaulio skautų konferencija (seimas), o 1996 m. — Norvegijos sostinėje Oslo.

JAV skaučių sąjunga užsakė mokslinę studiją apie jaunų žmonių moralinį supratimą nuo IV skyriaus ligi gimnazijos paskutiniųjų metų. Tai pirmasis tokios rūšies mokslinis tyrimas iš viso. Vidurinės mokyklos mokiniai būtų linkę egzaminuose apgauti (85%), beveik pusė melu apsaugotų mokyklai žalą padariusį draugą. 95% vaikų pasisakė, kad tėvai juos myli. Jaunimo akimis didžiausia problema yra suaugusių spaudimas mokykloje ir sporte pasireikšti, o ne suaugusių akimis matomos bėdos. Studija toliau tirs įvairių įstaigų pastangas jaunimą dorai auklėti.

„VAIKAI PIRMOJE VIETOJE“

buvo pradinė 18 kraštų jaunų žmonių pasitarimo tema. Ženevoje rugsėjo mėn., ryšium su Jungtinių tautų vajumi rūpintis vaikais. Prancūzijoje vyko seminaras apie gatvės vaikus su 58 jaunais dalyviais iš 25 šalių. Atstovai svarstė, kaip skautybė gali padėti šią problemą paveikti, pasidalindami programomis, išaiškindami priežastis, gerą patirtį išsivysčiusiuose ir besivystančiuose kraštuose.

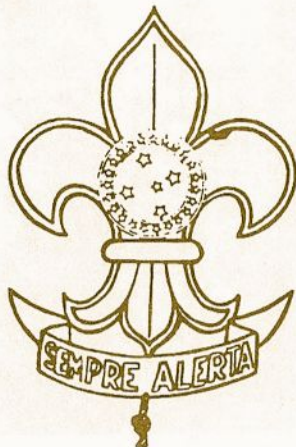
JAPONIJOS tautinėje stovykloje dalyvavo 35.000 skautų, įskaitant 500 svečių iš kitur. Dešimtoji TS vyko kalneliuose 200 km nuo Tokijo.

PASAULINĖ katalikų skautų konferencija rugpjūčio mėnesį posėdžiavo Belgijoje. 150 atstovų atvyko iš 47 šalių. Vienas iš pagrindinių uždavinių buvo priimti gaires apie dvasingumo ugdymą jaunuose žmonėse.

KENIJOS skautai prieš 11 metų pradėjo sodinti medžius. Vienas rajonas turi net 65 skautų vedamus medelynus, o pasodinta jau du milijonai medžių. Šiais metais norima pasodinti dar tiek.

FILIPINŲ skautai 1986 m. pradėjo vajų padėti gatvės berniukams tarp 7 ir 17 m. amžiaus. Eidami skautišką programą, ypatingai bendraudami su savo tėvais, berniukai įgiję ženklus ir taškus, už kuriuos

vėliau gauna paskolą šeimai pradėti naminį amatą ar prekybą, o sau — stipendiją mokytis. Tarp šeimyninių ekonominių projektų yra žvakių gamyba, kaulių auginimas, kriauklių rankdarbiai, šilkografija, riešutų sviesto gamyba, plytinės.

BRAZIL

JAV skautės nuo 1934 m. pardavinėjo pyragaičius savo veiklai remti. Nuo sausio vidurio ligi balandžio pradžios 1989 m. parduota 163 milijonai dėžučių sausainių, o šiemet tikriausia dar daugiau. Trečdalis sausainių yra mėtų skonio šokoladiniai pyragaičiai — patys mėgstamiausi. Parduodamos dar šešios rūšys. Visos mergaitės nuo 6 ligi 17 m. pardavinėja, gavusios tėvų sutikimą. Kiekvienos dėžutės pelnas (apie pusantro dolerio) padalinamas tarp rajonų, tuntų ir vienetų, o pardavimas lavina skaites, siekti tikslo, saugiai apsieiti ir prekybos dėsnių. Kiekviena amerikietė skautė parduoda apie 90 dėžučių.

Korėjos ir Bangladešo skautai vyčiai pradėjo bendrą sveikatingumo projektą kaimuose gyvenančių žmonių tarpe.

JAV skautų sąjunga išleido naują skautiško vadovėlio "The Boy Scout Handbook" laidą. Dešimtoji laida iliustruota vien spalvotomis nuotraukomis ir brėžiniais. Turi 662 psl.

"Sovietų Sąjungoje kruta skautai", rašo Pasaulinio skautų sąjūdžio žiniaraštis "World Scouting News" kovo mėn. Anksčiau nebuvo leidžiamos kitos jaunimo organizacijos, tik komunitinės, o dabar — pastebėję, kad jos jaunimo nepatenkina — domimasi kitais jaunimo sąjūdžiais, rašo žinutėje. Anglijos ir Europos skautų būstinių pareigūnai apėmė sovietinį jaunimo organizacijų komitetą, kuris pradėjo užmegsti ryšius su skautų sąjungomis Kanadoje ir JAV. Manoma, kad sovietinis komitetas pasiųs atstovus į pasaulinę skautų konferenciją liepos mėn. Straipsnis mini, kad Baltijos respublikose skautų organizacijos kuriasi su vietinių valdžių pritarimu. Estija ir Latvija buvo Pasaulio skautų organizacijos steigėjų tarpe 1922 m. Lietuva įstojo vėliau, Yra žinių, kad skautų būreliai renkasi Gruzijoje, Sibire ir Ukrainoje.

Uniformos tampa naudingesnės, prieinama kaina, patogios ir patrauklios. Didžiojoje Britanijoje nebėra jokių kepurėlių, o vietoj skautiškų uniforminių marškinių galima dėvėti žalią nertinį. Kanados bebriukai turės savo uniformą, bet visos kitos šakos dėvės vienodą, tik su skirtingais ženklukais. Australijos, Austrijos ir Singapūro sąjungos sudarė mišrias komisijas uniformoms tirti. Daug skautų sąjungų teturi kaklaraištį — vienintelę privalomą uniformos dalį, nes pagal skautišką supratimą — uniforma yra apranga užsėmimams — pritaikyta, naudinga, priimtina ir nebrangi.

Sese, broli, ar žinai?!

Kad po pusamžio tylos Lietuvoje atsikūręs jaunimo žurnalas SKAUTŲ AIDAS Tau tiesia ranką.

Nesikuklink ir Tu- parašyk jam: kaip gyveni, kuo domiesi, apie ką svajoji, mąstai. Jei bendrauji su mūzom- siųsk savos kūrybos, nuotraukų, piešinių. SKAUTŲ AIDAS stengsis atspindėti jaunimo gyvenimo aktualijas Tėvynėje ir svetur, rašyti apie skautybės judėjimą bei jo istoriją Lietuvoje ir visame pasaulyje, supažindinti su jaunaisiais dailininkais, poetais, muzikantais, išradėjais, kovotojais už laisvę, drąsiais keliautojais ir šiaip įdomiais žmonėmis. Aisliniepk, ir Tu padėsi SKAUTŲ AIDUI tapti viso pasaulio lietuviškąjį jaunimą buriančiu ir vienijančiu leidiniu.

SKAUTŲ AIDAS 1991-aisiais pasirodys 12 kartų.

Jį jau galima užsiprenumeruoti.

IS

LIETUVOS

Mielas broli Antanai,

Sveikiname sulaukus džiaugsmingų Jėzaus užgimimo ir Naujų metų švenčių. Linkime sveikatos, stiprybės ir, kad mūza neapleistų "Skautų Aido", ir kad dar kaitriau degtų skautiška ugnelė

Alytaus tunto vardu br. Mindaugas ir s. Eglė

"Skautų Aido" redaktoriui gerb. A. Saulaičiui
Mielas broli Antanai, linksmų šv. Kalėdų, įkvėpimo
ir sėkmės visuose žygiuose naujaisiais metais Jums ir
Jūsų talkininkams linki mūsų "Sk A" redakcija,
dovanodama antrąjį numerį.

Budėdamas **brolis Vytautas K.**
Klaipėda

LIETUVOS SKAUTŲ ŠAJUNGOS SESERIJA

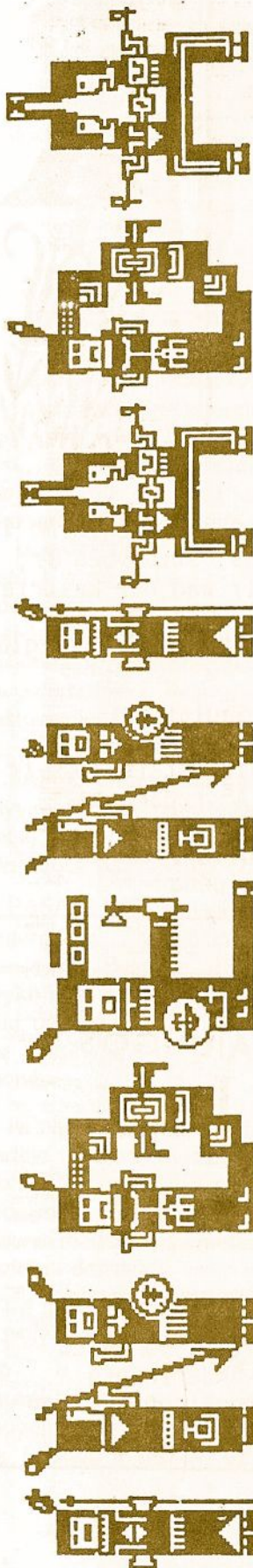
Telydi Jus

Šv. Kalėdų džiaugsmas ir

Naujųjų Metų laimė!

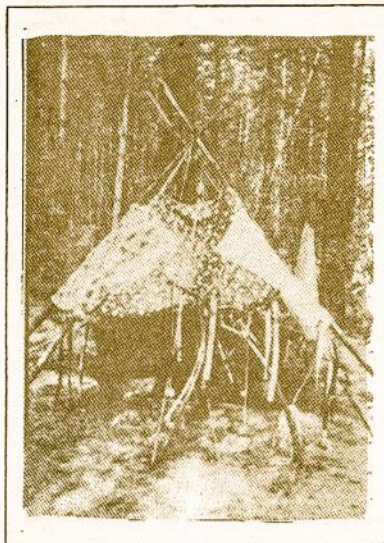
Vilnius

Skaučių Sesorijos vardu
Vyriausia Skautininkė
Alina Dvoreckienė

ko pavydėjau skautams ?

RAIMONDO PRALEIKOS piešinys

Ko? To, ko neturėjau vaikystėje. Prabėgusio laiko nesugrąžinsi, igūdžių, kaip jie, jau nebesusiformuosi. O gal - jeigu labai stengčiausi?

Dar anuomet, kai Lietuvoje tebuvo dvi "pagrindinės" jaunimo organizacijos - pionierių ir komjaunimo - su jau spėjusiu pagarsėti savo nestandartinėmis, drąsiomis mintimis psichologu Vytautu Čepu kalbėjomės apie jaunimo darbo igūdžių formavimo problemas. Sutarėm, kad visko pradžių pradžia yra šeima. O toliau? Toliau - labai dažnai viskas daroma dėl "paukščiuko" pedagogų, įvairių jaunimo vadovų, funkcionierių sąsiuvinuose ir dienynuose. Ir su koku užsidegimu tuomet Vytautas Čepas papasakojo apie lietuvių išeivių vaikams JAV rengiamas stovyklas - skautų stovyklas, kuriose pasiūlomos išankstinės temos, pavyzdžiui, - Žalgirio mūšis. Broliai, ruošdamiesi stovyklon, kala, drožia skydus, kalavijus, sesės siuva rūbus, apgalvoja meniu iš "karo" grįž-

tantiems vyrams ir t.t. Tokiu būdu pažįstama ne tik Lietuvos istorija, bet ir natūraliai išmokstama gyvenimui būtinų igūdžių. Tas pavyzdys tuomet man pasirodė labai patrauklus, bet neįgyvendinamas. Kaip klydau! Praėjo vos keli metai ir įsitikinau - įmanoma ir pas mus.

Taigi, lietuvių išeivių vaikai ir anūkai žaidžia Žalgirio mūšį, lietuviškieji skautai iš Klaipėdos, Pasvalio, Panevėžio, Mažeikių, Kauno, Šiaulių išsirengę į "Indėniadą" prie Skomantų piliakalnio tarp Pėžaičių ir Vilkyčių. Prisišliejau prie Klaipėdos skautų dvylikamečių-penkiolikmečių brolių ir sesių, vadovaujamų skautininko Raimondo Praleikos. Tę neįsivaizdžia skautai, atvykę iš kitų Lietuvos Kraštų, kad "Indėniadą" regėjau labiau iš klaipėdiškių pozicijų.

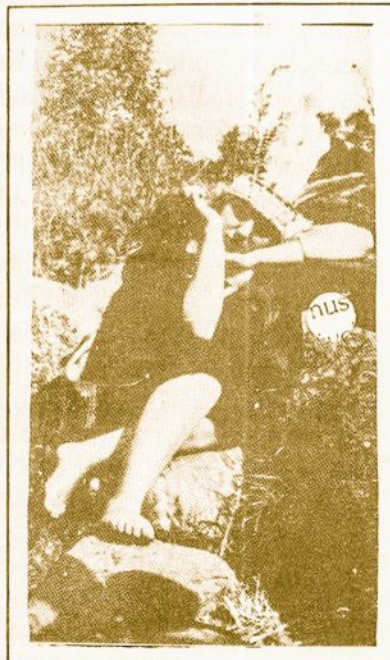
Kas svarbu ir patrauklu berniukams ir mergaitėms? Žaidimai. Man gi buvo įdomu, kiek skautai pasiruošę gyventi gamtoje, kiek jie pasiruošę tam teoriškai ir praktiškai. Kaip įsitikinau - puikiai. Tai jau išryškėjo įsirengiant stovyklavietę, kai buvo pastatyti "vigvamai", patogumui įsirengtos lentynėlės daiktams sudėti, įkaltas "toteminis stulpas". Skautės ir skautai trūsė iki prakaito. Pravertė teorinės žinios skautų užsiėmimuose, ir, aišku, jau ankstesnėse stovyklose įgyti igūdžiai. Bet jau pirmąjį vakarą, kai dar nebuvo susirinkę "priešai" - baltaveidžiai, neįsikūrusios kitos "indėnų" gentys, klaipėdiškiai broliai iš kuprinių traukė pasisidus indėniškus rūbelius, kad pasipuikuotų prieš mergaites savo išmone. Kažkas jau buvo spėjęs išsilenkti lanką, "apsišarvavo" faneriniais skydais. Ir kokios buvo romantiškos septynių sesių palydos nakvynei ant šieno artimiausioje svetingoje Bliūdžių sodybėlėje! Mat dėl "buitinių nesklaidumų" neužtekto vietų palapinėse. Nors laikas buvo vėlyvas, nė vienas "indėnas" nesiryzo likti nekilnus, palydėdamas galbūt savo

būsimąsias "skvo" ("žmonas"). O dėl pasiskirstymo "poromis", vėliau buvo, oi, buvo emocijų! Paskui gyvenimas stovykloje nusistovėjo: daugelis "skvo" gavo parėdymus suieškoti strėlėms tinkamų pagalių, prisidėti nutrūkusius indėniškų rūbelių kutus, įsiūti sagas ir t.t. Savo ruožtu bemiškai kūrėno laužus ir ruošėsi... mūšiams su kitomis indėnų gentimis, o svarbiausia - "priešais" baltaveidžiais. O jie - tai skautininkai, skautininkės ir šiaip - stovyklų svečiai bei viešnios.

Ir lemiamoji valanda atėjo, kai "gentys" susirinko į skautų stovyklos atidarymą. Pakilo skautų vėliava. Ir... genčių karo, taikos vadai susirinko pasitarti, kaip veikti prieš baltaveidžius, pagrobčius "auksą", užgyvenusius "žemes". Ir kaip išpasakosi visas žaidimo peripetijas, kai kiekvieno brolio ar sesės galvelėse gimdavo planų planėliai, kai vaikai žvelgė į pėdsakus, stebėjo aplinką, slėpė pravaikščiotus takus, savo gyvenvietes. Buvo į nelaisvę "pagrobtų", sumanumu iš jos išsiveržusių. Paskui gimdavo "keršto" planai. Galų gale dakotų, ševanezų, mohaukų, siksikų, apačių gentys taip susigiminiavo, kad beliko vieni priešai - baltaveidžiai, kurių daugelį skautai yra pamilę ir prisirišę visa širdimi. Kuo pelnytas brolių skautų Rimanto Ulevičiaus, Raimondo Pralėikos, Artūro Bundonio, Žilvino Ramašausko, Liudo Čerepo, Vytauto Šliogerio, Liutaur Kupliausko, sesių skautų Lolitos Uzevičiutės, Editos Raubaitės autoritetas? Pirmiausia - mokėjimu viską daryti, visus pastebėti, užjausti ar pasidžiaugti. Ir... būti vaikais, užsidegti žaidimo taisyklėmis. Kaip vaikams - skautams ar ne - trunka to gyvenime. Kaip man to trūko vaikystėje. Į žygius eidavau. Bet jie dažniausiai būdavo rengiami dėl "paukščiuko". Užtat aš tiems dvylikamečiams, trylikamečiams pavydėjau, kad jie jau taip rimtai

ruošiami gyvenimui per žaidimus.

Nė vienas reiškinys gyvenime nebūna tik baltas ar juodas. Visuomet yra ir pustonų. Skautai - iš tiesų patraukli jaunimo, ir ne tik jo, sąjunga. Bet... Ar tuntuose ir vietininkuose atsiras vadovų, kurie segebės ne tik teoriškai, bet ir praktiškai vadovauti vaikams, kaip tas atsiskleidė šioje "Indėniadoje"? Vaikai to nori, jiems to reikia.

Antras dalykas. Skautų stovyklos, kaip aš įsivaizduoju, - ir geras aplinkinių gyventojų prisiminimas apie skautus. Taip, šios "Indėniados" dalyviai sutvarkė Skomantų piliakalnį, siūlėsi talkon padėti žmonėms grėbti šieną. Bet ar Vilkyčių, Pėžaičių gyventojai su pasitikėjimu lauks kitos stovyklos ir su džiaugsmu mojuos - skautai renkasi, vadinasi, sulauksime gerų darbėlių ir paramos. Tegul tai bus paniurzgėjimas. Bet jam paša-

linti reikalingas sugebėjimas vaikams uždegti ne tik žaidimui.

Ši stovykla, nors ir blokados sąlygomis, atrodytų, savo tikslo pasiekė.

Broliai ir sesės jau aptarinėja pasiruošimą kitos vasaros stovyklai. Tuomet bus ginamas Skomantų piliakalnis nuo kryžiuočių. Per žiemą bus studijuojama istorija, aptarinėjami ir siuvami rūbeliai, mokomasi dainų, skirstomasi, kas bus žemaičiai, kas kryžiuočiai ar kalavijuočiai, o kas galbūt anglų riteriai.

Skautėms sesėms vėl teks palydėti ar pasitikti "virus" pietumis ar vakariene. Gedėti paimtų į nelaisvę ar "nukautų", kaip "Indėniadoje". Tik žaidimo taisyklės bus kitos. Tačiau indėnų garbės kodeksas galios, manau, ir kitų metų žaidimuose.

Ko pavydėjau skautams? To, ko neturėjau vaikystėje...

Grazina Juodytė

FOTO: LIUTAURAS KUPIAUSKAS

KETURIASDEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS OMAHOJE

Nesulaikomai greit skaičiuoja laikas metus. O rodos dar taip neseniai pokario ateiviai važiavo į Omahą. Nejuntamai jau prabėgo nuo to laiko 41 metai, nuo jų apsigyvenimo tolimos Nebraskos mieste. 1950 m. pirmoji jaunimo organizacija buvo skautai. Skautų įsteigėjas buvo (jau miręs) a.a. skautininkas Juozas Sakalas. Skautus sudarė naujųjų ateivių jaunuoliai. Nedaug jų buvo, bet bėgant metams jų skaičius didėjo. Šalia pirmųjų skautų, suaugo ir tie, kurie jau buvo čia gimę. Skautų veikla ilgą eilę metų gražiai klestėjo. Daug jaunimo perėjo per skautišką mokyklą. Daug vadovų išgijo gerą patirtį ir eilę metų pakaitomis vadovavo nemažam būriui skautų. Lapkričio mėn. atšventė skautai 40-ties metų skautybės sukaktį Omahoje. Į šią gražią sukaktį buvo atskridusi ir Sėsėrijos Vyriausioji skautininkė Stėfa Gedgaudienė. Lietuvių parapijos bažnyčioje 10 v.r. pamaldose dalyvavo uniformotos skaučių vadovės su malonia viešnia. Parapijos klebonas baigiantis pamaldoms pasveikino skautiją reikšmingos sukakties proga. Tuo po pamaldų parapijos salėje įvyko iškilminga sueiga – minėjimas. Oficialioji dalis, kaip paprastai panašiomis progomis, buvo atlikta su prideramom taisvk-

iem ir tvarka. Vidurio rajono no vadeivė v.s. Irena Lileikienė pristatė publikai gerbiama viešnią v.s. t.n. Stėfa Gedgaudienę. „Romuvos“ tunto vietininkė s. Gražina Reškevičienė šiltais žodžiais pasveikino skautų viešnią ir visus atėjusius į skautų sukakties minėjimą. Buvo pagerbti mirusieji skautai. S. Jonas Šarka perskaitė gražų, giliai patriotinį eilėrašį „Malda“, kurį yra parašęs skautas a.a. Stasys Radžiūnas dar tik prieš porą metų iškeliavęs į amžinuosius namus. Toliau s. J. Šarka davė apybraižą apie skautų įsikūrimo pradžią Omahoje.

Tada buvo v.s. St. Gedgaudienės žodis gražus, prasmingas, patriotinis. Toliau ėjo Rimo Reškevičiaus įžodis – priesaika. Jis buvo pakeltas į ps. laipsnį. Aušrelė Sakalaite – pakelta į s. laipsnį. Buvo pasveikintos dvi akademikės, – ps. Gailutė Reškevičiūtė, neseniai baigusi u-tetą ir vyr. sk. sl. Birutė Berry (Mackevičiūtė) neseniai išgijusi masterį. Už Nuopelnus ordinu su rėmėjo kaspinu buvo apdovanota Alpha Mikėnaitė ir Jadvyga Povilaitienė. Po to tunto vietininkė Gražina Reškevičienė perskaitė visą pluoštą sveikinimų, gautų iš anksčiau gyvenusių Omahoje skautų, kurie, nors jau sulaukę brandaus amžiaus, dar vis reiškiasi

skautų veikloje. Vienas iš malonių sveikinimų buvo Reginos Kučienės (Parulytės), kuri prieš ilgą eilę metų vadovavo Omahos skautėms. Gražų skautams skirtą sveikinimą ir linkėjimus LB-nės vardu perdavė valdybės vicepirm. Valerija Prišmanienė. Užbaigus sveikinimų reikšlų, vyko programėlė. Skautės Alma Šarkaitė, Nina Grigaitė ir Gailutė Reškevičiūtė gražiai inscenizavo vaizdelį, kaip stovyklaujant turėtų skautės elgtis. Kaip turėtų būti ir kaip neturėtų būti. Jų mimikos, rūbai ir vaidyba sukėlė malonaus juoko. Programėlę papildė ir skautai vyčiai sugalvoję vaizdelį „Muzikali šeimynėlė“. Iš to jų „muzikalumo“ publika turėjo gana gardaus juoko. Pasirodė scenoje keturi patys jauniausi giliukai. Pavaizdavo ir padainavo, kad „Aš turiu kepurę“. Po programėlės buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir tada buvo visų gražios dainos.

Dainoms vadovavo Irena Lileikienė ir maloni viešnia S. Gedgaudienė. Pagaliau apsisprendė ir vyčiai. Atėjo jie į bendrą krūvą ir paleido į darbą gražius savo balsus. Daina sekė dainą, malonu buvo klausyti. Šventės minėjimo dalyviai buvo pavaišinti skaučių parūpintu dideliu tortu, kava ir skaniais namų darbo kepsniais, kuriuos paaukojo O. Kartanienė, V. Blažauskienė ir M. Radžiūnienė. Valandą kitą tęsėsi malonus visų pabendravimas. Šventėms praėjus, norėtusi palinkėti visiems tiems skautams, kurie per ilgą eilę metų išliko skautų eilėse būti gražiu pavyzdžiu, padėti tėvynei ir artimui. Skaidrinti prerijų žemėje gyvenančių lietuvių nedidelę, bendruo menę.

JP.

Los Angeles skautų-čių stovykla

Šią vasarą, Los Angeles skautai smagiai praleido vieną savaitę gražiuose Kalifornijos kalnuose, tarp šlamančių pušų, švariam, gynam ore. Stovykla tęsėsi nuo liepos 28 dienos iki rugpjūčio 5 dienos. Šiais metais stovykla buvo pavadinta „Laisva Lietuva“ — padėti lietuviams Lietuvoj neprarasti vilties. Skautų rajonas buvo pavadintas „Landsbergio Pastovyklė“, o skaučių, „Prunskienės Pastovyklė“. Stovykloje viršininkavo brolis Albinas Sekas, o pastovyklėse, Auris Jarašūnas ir Daina Petronytė-Kasputienė, o kai sesė Daina išvažiavo, Tina Petrušytė perėmė jos pareigas.

Pirmą dieną, šeštadienį, liepos 28 dieną, visi stovyklautojai susirinko pasiruošę sunkiai dirbti ir smagiai praleisti savaitę gamtoje. Kadangi šeštadienis buvo įsikūrimo diena, visi pasistatė palapines, o keli broliai papildė savo kasdieninį gerą darbėlį, padėdami jaunesnėms skautėms pastatyti palapines. Tada visi stovyklautojai pasiskirstė skiltimis ir išsirinko skilties vardus, aukūrė šūkius ir pasidarė skilties gaireles. Truputį dulkėti, padirbėję Kalifornijos sausroje, visi susėdo išalkę pavalgyti skanią vakarienę, kurią paruošė šeimininkė Patsy Jocienė. Tą naktį, skautai ir skautės susirinko linksmai padainuoti prie laužo ir pasivaišinę naktipiečiais, gan pavargę, nuėjo miegoti ir saldžiai sapnuoti.

Sekanti diena buvo **pionerijos diena**. Po mišių, broliai skautai statė virvinį tiltą, o skautės tvarkė rajoną ir dirbo rankšluostines ir kitus darbelius. Tą vakarą įvyko kaukių laužas. Stovyklautojai buvo paruošę labai įdomius vaidinimus. Po visų vaidinimų, įvyko kaukių paradas ir visi galėjo didžiuotis savo gamin-

tomis kaukėmis. Po laužo, keli vadovai vedė jaunesnius stovyklautojus į aitvarą iškylą, gąsdindami juos baidyklių pasakomis. Iškylautojai matė visokias (plastikines) baidykles skrendančias per orą ir kylančias iš kapų. Pagaliau iškylautojai rado maišą saldumynų ir vadovai papasakojo, kad visas aitvaras buvo tik šposas. Nuraminti stovyklautojaiėjo miegoti.

Pirmadienis buvo **gero darbo diena**. Po pusryčių visi klausėsi pirmos pagalbos paskaitos. Sesė Prasauskienė ir slaugė Aldona Venckienė mielai sutiko paaiškinti vaikams apie kelis bendrus pavojus stovykloje ir kaip nuo jų apsaugoti. Po pietų girininkas Ed. Zeikus atvažiavo ir stovyklautojams parodė, kaip suskaičiuoti augančio medžio amžių, ir kitus įdomius dalykus apie gamtą. Po laužo tą naktį, Landsbergis (Brolis Sekas) ir Prunskienė (Sesė Renė Vizgirdienė) pasirašė sutartį išlaisvinti Lietuvą. Tada rusai atvažiavo su patrankom okupuoti Lietuvą. Stovyklautojai turėjo išeiti iš „Lietuvos“ ribų į mišką ir (žiūrėdami į žemėlapius) surasti medicinos pagalbą, benzina, auksą, ir kitų tautų pagalbą. Bet buvo viena kliūtis: miške buvo pasislėpę rusai (vadovai), kurie nusiuntė pagautus lietuvius į Sibirą. Pagaliau, lietuviai nugalėjo rusus, surado visus reikalingus daiktus, ir išlaisvino tuos lietuvius, kurie buvo nusiųsti į Sibirą. Lietuvos Himnas skambėjo per visą mišką. Laimingi stovyklautojai pasivaišino naktipiečiais irėjo gulti.

Antradienis buvo **iškylos diena**. Po pusryčių, visi pasidarė sumuštinis pietums, prisipildė baklages, ir pasiruošė iškylai. Broliai žadėjo grįžti tik sekantį rytą, o skautės iškylavo iki „Dykumos Vaizdo“, kur kalnai pasibaigia ir matosi visa dykuma. Tą vakarą broliai išsikepė vakarienę, o sesės grįžo į stovyklą vakarieniauti. Po to broliai ir sesės turėjo atskirus laužus.

Sekanti diena buvo **draugys...** diena, ir visi skautai ir skautės turėjo išsirinkti slaptą draugą/ę ir jiems pagaminti mažą dovanėlę iš gamtos. Visi pasikeitė dovanomis per vakarienę. Tą naktį po laužo įvyko draugystės šokiai, kuriuos jaunesniems pravedė Los Angeles tautinių šokių grupės vadovė Danguolė Varnienė. Visi pašoko šokius, kaip pvz. „Jurgelis, meistrelis“ ir „Siūlas, siūlas“ su savo draugais ir taip smagiai praleido laiką, kad nenorėjo eiti miegoti, kai atėjo laikas!

Ketvirtadienį visi stovyklautojai išgirdo apie **pasakas ir legendas per liaudies dieną**. Po trumpos paskaitos, stovyklautojai išsiskirstė grupėmis ir turėjo sukurti trumpą vaidinimėlį apie legendą, kurią turėjo suvaidinti per kaimišką vakaronę tą vakarą. Broliai skautai sunkiai dirbo visą dieną, ruošdami lauko virtuvę, kurioje visom sesėm iškepė labai skanią vakarienę (ir net reikalavo užmokėti: sąskaita vakarienei buvo \$47,000!). Sesės buvo pasipuošusios laukinėm gėlytėm plaukuose ir taip pat davė kiekvienam skautui po gėlytę. Po skanios vakarienos, visi susirinko pasilinksinti kaimiškoje vakaronėje. Stovyklautojai pasirodė su legendų vaidinimėliais ir tada pasimokė įvairių liaudies ir kaimiškų dainų ir šokių. Net ir šoko polką su šluota. Buvo labai įdomus vakaras.

Penktadienį, tėvynės dienai, jaunesnieji stovyklautojai rašė laiškus apie Lietuvą poniai Barborai Bush. Skautai ir skautės rašė laiškus lietuviams dezertyrams išsisklaidžiusiems po Rusiją. Prieš pietus įvyko „Žalgirio Mūšis“. Stovyklautojai turėjo ginklus — vandeninius balionus ir mėgino pavogti vadovų saugotą vėliavą. Truputį sušlapę vadovai ir stovyklautojai sugrįžo pietų valgyti. Po pietų įvyko skauto/tautorama, kurioje buvo daug įvairių stočių: rūbų rišimo stotis, voratinklio stotis, kliūčių tako stotis, ir kitos. Skautai ir

skautės smagiai praleido laiką kariaudami pasiskirstę komandomis. Visi geram ūpe dalyvavo skauto/tautoramoje, net ir tie, kurie nesurinko labai daug taškų, smagiai praleido laiką.

Paskutinė pilna diena stovykloje buvo **šeštadienis, sporto diena**. Visi nuvažiavo į gražų parkelį Big Bear mieste, kur įvyko visokios sporto varžybos. Pietums pizzą visiems atvežė ūkvedys, brolis Antanas Kiškis. Tą vakarą, per vėliavų nuleidimą, kelios kandidatės davė įžodį ir tapo paukštytėmis: Casandra Adams, Karina Balčaitė, Audra Gričiūtė, Jieva Mulokaitė, Aušra Venckutė, ir Lina Wallace. Kelios paukštytės buvo perkeltos į skautes kandidatės: Vilija Gulbinaitė, Audra

Kudirkaitė, Aušra Mulokaitė, ir Rasa Yurčytė. Keli kandidatai irgi davė vilkiukų įžodį: Jonathan Dudor, Povilas Jocas, Aleksas Newsom, Valdas Varnas, Saulius Žemaitaitis, ir Aras Žirgulis. Sėkmės visiems ilgai, smagiai atovyklauti! Tą vakarą įvyko didysis laužas. Stovyklautojai ir tėvai visi smagiai dainavo ir stebėjo savaitės įdomiausius pasirodymus.

Sekmadienį visi liūdnai nugriovė palapines ir susikrovė daiktus. Atsisveikinę visi išvažiavo namo, svajodami apie ateinančios vasaros stovyklą, kurioje galės tęsti naujas lietuviškas draugystes pradėtas pinti šią vasarą skautų stovykloje Big Bear Kalifornijoje.

Lidija Tompauskaitė

1990 m. Vėlinės Čikagos "Nerijos" tunte

1990 metų Vėlinės Čikagos "Nerijos" tuntas atžymėjo itin prasmingai. Gintarės ir gintarės kandidatės su tuntininke j. ps. Violeta Pauliene aplankė Šv. Kazimiero kapinėse savo mirusias seses ir brolius.

Jūrų jaunės ir jūrų skautės su savo vadovėmis nuvyko į Tautines kapines, kur taip pat jau nemažai ilsisi bendraminčių ir žymių lietuvių.

Visur sesės papuošė gėlėmis kapus, uždegė žvakutes ir pagarbiai prisiminė mirusius.

Udrytėms Vėlinių sueigą Lemonte pravedė Jūrų skaučių skyriaus vedėja j.v.s. Dalia Sruogaitė ir jos padėjėja j.s. Bronė Stravinskienė.

J.v.s. Dalia Sruogaitė su sesėmis pavaidino senovines-pagoniškas Vėlines ir papasakojo apie senas Lietuvos kaimo tradicijas, jas švenčiant. Sesė j.s. Bronė Stravinskienė apibūdino krikščioniškas Vėlines. Improvizavusi kapą, paaiškino tos dienos reikšmę.

Šią sueigą suorganizavo ūdryčių vadovė j.ps. Viligailė Lendraitienė.

Vėlinių sueigos dalyvės Lemonte: 4-oj. eil. iš k. į d.: ūdrytės Jazmina Pumputytė, Dalia Šataitė, Nida Lendraitytė, Daina Ringutė, Erika Pernecky, Aušra Pumputytė. 5-oj. eil.: Andrea Dutton, Aura Platakytė, Sabrina Česaitė. Už jų: j.v.s. Dalia Sruogaitė, j.s. Bronė Stravinskienė ir j.ps. Viligailė Lendraitienė.

Prie stalo sėdi ūdrytės, sesės D. Sruogaitė ir Bronė Stravinskienė. Visos "valgo" iš medinių dubenėlių

mediniais šaukštais Vėlinių patiekalą.

V. Lendraitienės nuotraukos

ARGENTINA

VOKIETIJOJE

„AUŠROS” TUNTO SUSIPAŽINIMO SUEIGA

Buenos Aires, Argentinoje neseniai įsteigtas skautų vienetas „Klaipėda”. Čia jo šaunūs vadovai: sk. vytis A. Rastauskas, sesės Analia Gaidimauskaitė ir Karla Stukaitė

Po vasaros atostogų „Aušros” tunto skautės ir skautai 1990 m. rugsėjo 4 d., pradėdami naujus mokslo metus, pirmą kartą susirinko tęsti skautišką veiklą. Tradiciškai pirmoji sueiga kiekvienais Vasario 16 gimnazijos mokslo metais yra vadinama susipažinimo sueiga, nes susipažįstama su naujais tunto nariais.

Sueiga įvyko bendrabučio salėje. Ją pradėjo ir susirinkusius pasveikino „Aušros” tunto tuntininkas ps. Petras Veršelis. Po to sesių skyriaus vedėja v.sk.sl. Vilija Bijūnaitė pravedė susipažinimą. Naujus narius užregistravus, buvo vaišintasi apelsinų sultimis ir pyragais.

Po susipažinimo sueigos įvyko

skautų būkle tunto vadijos posėdis.

„Aušros” tuntui 1990/91 mokslo metų pradžioj priklauso 59 nariai, 25 skautai ir 34 skautės. Jie sudaro šešis vienetus: „Atžalyną” (mišrų paukštyčių, vilkiukų, liepsnelių ir giliukų vienetą), Vytauto Didžiojo (skautų ir prityrusių skautų) draugovę, skaučių draugovę, „Jūratės” (prityrusių skaučių) draugovę, Dr. Vydūno (skautų būrelį ir Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės (vyresniųjų skaučių) būrelį.

„Aušros” tunto narių ir vienetų skaičiui kylant, galima ateityje tikėtis dar stipresnės veiklos.

atža

CHI CA GO

Kalėdinis
vaidinimas
Kernavės
tunte

Nuotr.

J. Tamulaičio

TORONTO

Skautų kūčios įvyko gruodžio 16 d. Lietuvių namuose. Susirinko per 200 Toronto skautijos, jų tėvelių ir svečių iš Lietuvos.

Kūčias organizavo Birutės draugovė, s. J. Batūrienės priežiūroje, o programai vadovavo nauja tuntininkė ps. A. Šimkuvienė. „Rambyno“ tuntas buvo svečias. Stalai buvo apskriti ir draugovėms gerai tiko. Tėveliai sudarė savo grupes. Tuntininkė pakvietė kun. P. Dilį sukalbėti invokaciją ir valt. D. Pargauskaitė pravedė giesmę „Gul šiandieną“. Po giesmės kunigas sukalbėjo malda.

Kūčios pradėtos plotkelės laužymu ir linkėjimais. Po to visi vaišinosi daugiau kaip 12 rūšių valgiais. Pavalgius kalėdines giesmes pravedė ta pati vadovė, o skautų, čių draugovės pasirodė su paruoštais šūkais. Neapsieita ir be burtų — buvo traukiami šiaudai iš šieno,

padėto po staltiesėmis. Visi buvo įspėti, kas ištrauks ilgą šiaudą — ilgai gyvens, o kas trumpą — mirs. Laimė, visi ištraukė ilgą ir džiaugėsi, kad nereikės greit mirti.

Pakviestas ir „Rambyno“ tuntininkas pasveikinti ir pranešti apie tėvų susirinkimą, registraciją bei patyrimų laipsnių programų paruošimą, padedant tėveliams. Užbaigiant sugiedota porą giesmių ir visi sustoję ratu sukalbėjo malda „Ateina naktis“.

Vos tik ištarus „labanakt“, pavėluotai atvažiavo Kalėdų senelė (pirmą kartą ne senelis) su dideliu maišu dovanėlių. Teko vėl susėsti ir kartu džiaugtis, kaip jauniausieji Kūčių dalyviai jautėsi laimingi gavę dovanėlių. Jie turėjo pasakyti eilėraštį ar įmintį mįslę. Kalėdų senelė (v.s. P. Šaplienė), vaikučiai ir visi dalyviai buvo laimingi, kad vakaras atšvėstas gražioje skautiškoje nuotaikoje.

M.

CHICAGO

Kernavietės jų tėveliai ir svečiai gruodžio 16 d. jau 32 kartą susėdo kūčioti prie baltų stalų žvakių šviesoje ir eglėšakių kvepėjime. Ši skautiško Kūčių tradicija, „Kernavės“ tunto pradėta 1959 m., rado didelį atgarsį išeivijos organizacijų tarpe, o kernavietėms tos bendros Kūčios dar reiškia ir tradicinį žvakių uždegimą, prisimenant visas lietuvautes skaites Tėvynėje ir įvairiuose pasaulio kraštuose. Visų laukiamas ir tradicinis tunto paukštyčių pasirodymas.

Šių Kūčių žvakes uždegė „Mirgos“ skaučių draugovė, vadovaujama ps. Vilijos Meilytės ir vyr. sk. Gailės Butts. „Dubysos“ (vad. s. Marytė Utz, vyr. sk. Rasa Ramanauskienė ir vyr. sk. Danutė Ankutė) ir „Šešupės“ (vadovės ps. Gintarė Kerelytė-Thaus ir vyr. sk. Dalia Trakienė) draugovių paukštytės suvaidino eiliuotą „Sveikinimą Jėzuliui“. Čia jos visos, deklamudamos ir dainuodamos, galėjo pasirodyti savo tėvelių ir senelių džiaugsmui.

Prie gausiais kūčių valgiais apkrautų stalų, lauždamos plotkelę — šeimos vienybės ir geros valios ženklą, „Kernavės“ tunto skaitės, vadovės ir tėveliai pasiruošė Kalėdų šventėms.

Kūčių maistą parūpino kernaviečių mamytės ir „Verpsčių“ bei „Emilijos Platerytės“ būrelių sesės, kurios dengė stalus, puošdamos juos sidabriniais angelais (vyr. skaučių lakios vaizduotės ir nagingų rankų kūryba), ir patarnavo Kūčių svečiams.

Kernavietė

NEW YORK

New Yorko skautai ir skaitės tradicinėms kūčioms gruodžio 15 d. susirinko Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Atsilankė tiek daug jaunimo ir vyresniųjų, kad visi nebetilpo salėje. Trūko čia tik Lietuviškos Skautijos pirmūno v.s. Petro Jurgėlos, kuris, dėl pasilpusios sveikatos, negalėdamas dalyvauti atsiuntė sveikinimą raštu.

Kūčias malda pradėjo skautų kapelionas tėvas Antanas Prapakas, OFM. Po to vyko jaudinantis tradicinis žvakių užde-

gimas, palydimas šv. Pranciškaus malda už taiką, gerį ir ramybę. Pasidalinę plotkelėmis, vieni kitiems pareiškę šventiškus linkėjimus, visi vaišinosi tradiciniais kūčių valgiais.

Trumpoje programoje keletą dainų padainavo gražiabalsės sesutės Bilerytės, Gina Jankauskaitė ir Nida Stankūnaitė, o Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai suvaidino pusvalandžio trukmės veikaliuką „Užburti avinėliai“.

Kūčios praėjo jaukioje šeiminischoje nuotaikoje. Visą programą sklandžiai pravedė sesė Vida Jankauskienė.

KANADOJE

TORONTO SKAUTŲ VEIKLA

• Lapkričio 10 d. „Šatrijos“ ir „Rambyno“ tuntų visos draugovės po Maironio mokyklos pamokų susirinko į Lietuvų namus, kur vyko sueigos. Artėjant skautiškoms Kūčioms gruodžio 9-tai, reikia pasiruošti pasirodymams. Jūros skautai, tės uždarė vasaros sezoną uoste ir turėjo pasitarimą tolimesnei žiemos veiklai.

TORONTO SKAUTININKŲ VEIKLA

• Spalio 30 d. skautininkų. kių sueigoje dalyvavo 14 brolių ir 9 sesės. Ją atidarė draugininkai – s. V. Grybienė ir s. St. Kuzmas. Kun. Aug. Simanavičius, OFM, sukalbėjo maldą. Skt. R. Žilinskienė pravedė temą „Skautiška dvasia“. Ji suskirstė dalyvius po 4, kiekviena grupė surašė, kas geriausiai tinka skautavimui. Išėjo ilgas sąrašas pasisakymų, kurie galės būti diskutuojami skautų. čių sueigose. Toliau s. St. Kuzmas davė pranešimą iš

susitikimo Lietuvoje su tarybos pirm. v.s. F. Šakaliu, vyriausiais skautininkais ir jų pavaduotojais, taipogi ten pradėtų leisti „Skautų aidą“ redaktoriui. Visi jie skundėsi, kad labai trūksta patyrimo, vadovų skautiškos literatūros. „Skautų aidas“ susiduria su spausdinimo sunkumais, nes neturi spaustuvių. Sueigos dalyviai nutarė Lietuvos skautams padėti, pasirinkdami vieną tuntą ar miestą. Be to, pranešėjas siūlė nupirkti jiems kad ir kuklias spausdinimo priemones, su kuriomis galėtų spausdinti visus skautiškus leidinius. Už nugabentą Kanados lietuvių skautų. čių dovaną, kurią priėmė pats tarybos pirm. v.s. F. Šakalis, buvo perskaityta jo padėka. Bendra sueiga užbaigta „Ateina naktis“, po kurios vyko atskiros sueigos. Sesių draugovė neįvyko pasikeitimų, o brolių draugovė iš draugininko pareigų atsisakė s. St. Kuzmas. Nauju draugininku sutiko būti j.s. P. Butėnas. Vienam padėkoto, kitas pasveikintas. Sueiga baigta kava ir pyragais.

M.

Tomas palaiko nuolatinis korespondencinius ryšius su draugais ir artimaisiais JAV-se. Čia spausdiname du jo laiškus, rašytus LSS Vyriausiam skautininkui vs Gediminui Deveikiui. Laiškuose atsispindi jo nuotaikos ir mintys, kuriose svarbi vieta skiriama „Lituanicos“ tuntui ir lietuviškai skautybei. Tomas rašo:

Man reikia pagalbos. Ar galėtum atsiųsti visus patyrimo laipsnių egzaminų lapus, skautų ir prityrusių, kad mano planas apimtų visą veiklą, kad per daug nenutolčiau nuo programos? Specialybių sąrašas irgi būtų naudingas.

Planą noriu paruošti iki 1991 m. kovo mėnesio. Jums peržiūrėjus ir patarus galima būtų paskelbti 1991 m. vasarą ir veiklą pradėti tą rudenį.

Lauksiu patyrimo laipsnių, egzaminų lapų ir specialybių sąrašo. Ačiū!

Budėkime!
Tomas

Mielas Broli Gediminai,

Viskas gerai sekasi, nors nusi-bosta čia laukti. Dar neaišku, ko laukiam. Ar mes pulsime Iraką, ar grįšim į namus? Daug gaudų girdim. Reikia kantrybės. Kol kas tos kantrybės nepritrūko.

Jau pergyvenau visą emocinę skalę (emotion spectrum). Greitai susiformavo gyvenimo filosofija. Tikėjimas sustiprėjo ir tuo pat metu susilpnėjo. Nenoriu gaišinti laiko, nes gan ilgai reikėtų aiškintis.

Tomas Dundzila
HHC-1/502 INF REGT
2 BDE, 101 ABN DIV (AASLT)
APO, NY 09309

SAUDI ARABIJOS DYKUMOSE NEPAMIRŠTA „LITUANICOS“

JAV karinių dalinių Desert Shield tarnyboje Saudi Arabijoje yra ir Amerikos lietuvių karių. Jų tarpe čikagiškis 1st Lt. Tomas Dundzila – „Lituanicos“ tunto skautas vytis ir „Miško brolis“.

Leitenantas Tomas Dundzila šiuo metu yra bataliono vado adjutantas 101-je Air Borne

divizijoje. Tomas yra baigęs daug ištvermės reikalaujančią, šešias savaites gamtoje trunkančią šaulių mokyklą, džunglių karo mokyklą, užsitarnavęs patyrusio pėstininko ženklą. Paskutinius dvejus metus jis buvo įvertintas pranašiausiu leitenantu savo batalione.

R. Rudaitis
5620 W. 100 St.
Oak Lawn, IL 60453

ALp(LKA)3083

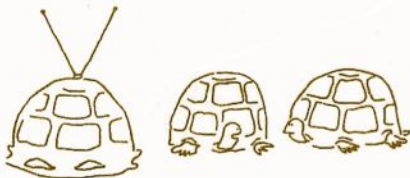
1991, Nr. 1

SKAU

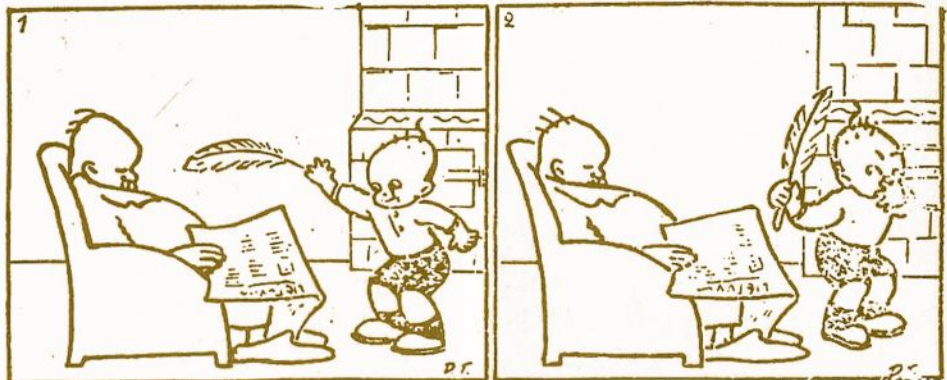
4613 W. 106 Pl.
Oak Lawn, IL 60453

- Jei aš galiu, tai ir tu gali suvalgyti draugininko pietus.

- Gavęs TV jis daugiau nebeišlenda.

1. Dėdė miega. Tai man šventė!
Plunksna nosį pakutenti!

2. Tik užėjo čiaudulys!
Visą šposą suardys!

3. Galvą pečiun — negirdės.
Tik apčich! — kad suskambės!

4. Atsibudus dėdei juokas —
Vaikas juodas, kaip apuokas!

Per mažas buvo popierius

Mažą Jonuką pirmą kartą išleido į mokyklą. Kai parėjo namo, mama jo klausia:

— Kaip tau, Joneli, šiandien sekė?

— Viskas būtų buvę gerai, — sako Jonelis, — tik tai kad ta mokytoja tokia keista. Pa-

manyk, mama: ji davė man lapą popieriaus ir liepė nupiešti bažnyčią! Tokią didelę bažnyčią į tokį mažą lapą popieriaus!

— Tai nenupiešei?

— Žinoma, kad ne. Kai duos tokį didelį popierių, tai galėsiu nupiešti.

